

Nosilac projekta: "COGIMAR" d.o.o. Kotor

**DOKUMENTACIJA ZA ODLUČIVANJE O POTREBI
IZRADE ELABORATA O PROCJENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU**

Nosilac projekta: "COGIMAR" d.o.o. Kotor
Ime i prezime odgovornog lica: Goran Guskić
adresa: Ljuta bb
PIB: 02054205
broj telefona: 067 070 000
e-majl adresa: guskic.ko@gmail.com

Projekat: Skladišni objekat
Lokacija: Kat. parc. Br. 452/1 K.o.Sutvara, u zahvatu PUP-a opštine Kotor, Opština Kotor

Oktobar 2026. godine

Sadržaj

1. Opšte informacije	1
a) Podaci o nosiocu projekta	1
b) Glavni podaci o projektu	1
2. Opis lokacije projekta	1
3. Karakteristike (opis) projekta	7
4. Vrste i karakteristike mogućeg uticaja projekta na životnu sredinu	25
a) Obim uticaja (geografsko područje i brojnost stanovništva izloženog riziku)	25
b) Priroda uticaja (emisije u vazduhu, gubitak i oštećenje biljnih i živ. vrsta i dr.)	25
c) Prekogranična priroda uticaja	27
d) Jačina i složenost uticaja	27
e) Vjerovatnoća uticaja	27
f) Očekivani nastanak, trajanje, učestalost i vjerovatnoća ponavljanja uticaja	27
g) Kumulativni uticaj sa uticajima drugih postojećih i/ili odobrenih projekata	27
h) Mogućnost efektivnog smanjivanja uticaja	27
5. Opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu	27
a) Očekivane zagađujuće materije i emisija i proizvodnja otpada	27
b) Korišćenje prirodnih resursa, posebno tla, zemljišta, vode i biodiverziteta	27
6. Mjere za sprječavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja	28
a) Mjere zaštite u fazi izgradnje objekta	28
b) Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokove za njihovo sprovođenje	28
c) Mjere zaštite u toku funkcionisanja objekta	31
d) Mjere zaštite u slučaju akcidenata	32
7. Izvori podataka korišćeni za izradu dokumentacije za odlučivanje o potrebi izrade Elaborata	33
Prilozi	

1. Opšte informacije

a) Podaci o nosiocu projekta

Nosilac projekta: "COGIMAR" d.o.o. Kotor

PIB: 02054205

Odgovorno lice: Goran Guskić

broj telefona: 067 070 000

majl adresa: guskic.ko@gmail.com

Kontakt osoba: projektant Martina Đeković, dipl. ing. arh.

Broj telefona: 069-821-192

e-mail adresa: martina.djekovic@gmail.com

b) Glavni podaci o projektu

Projekat: Skladišni objekat

Lokacija: Kat. parc. Br. 452/1 K.o.Sutvara, u zahvatu PUP-a opštine Kotor, Opština Kotor

2. Opis lokacije projekta

Predmetna lokacija se nalazi u naselju Sutvara u Opštini Kotor, uz Jadransku magistralu E-27, odnosno putni pravac Kotor-Budva. Ovaj prostor predstavlja dio tzv. "industrijske zone" koja je tunelom Vrmac odvojena od gušće izgrađenih zona Kotora i naselja Škaljari. Industrijsku zonu karakterišu poslovni objekti različitih namjena - prodajnih, prehrambenih, izložbenih, ugostiteljskih i sl, većinom smješteni uz put.

LOKACIJA 2, koja je predmet ovog projekta je dio cjeline koja je u vlasništvu "COGIMAR" d.o.o. Kompletnu cjelinu čine katastarske parcele 447/1, 448/1, 450, 452/1 i 452/2 K.O. Sutvara i takva cjelina ima pravilan oblik, kraćom stranom upravno orijentisana prema magistrali.

Predmet projektne dokumentacije je LOKACIJA 2. Ona je povezana sa pristupnom magistralom preko dijela kat.parc. 450, (koji je idejnim rješenjem predviđen za kolsku saobraćajnicu na LOKACIJI 1). U priloženoj dokumentaciji je dat dokument kojom vlasnik kat.parc. 450 i 451/1 daje saglasnost i službenost prolaza za pješački i kolski saobraćaj preko navedenih parcela u korist kat.parc. 452 (a sve u skladu sa katastarskim stanjem prije parcelacije po PUPu). Površina lokacije za izgradnju je $P=2526m^2$.

CRNA GORA

UPRAVA ZA KATASTAR I DRŽAVNU IMOVINU

PODRUČNA JEDINICA: KOTOR

Broj: 917-1/4-2918/21

Datum: 09/12.2021.

Katastarska opština: SUTVARA

Broj lista nepokretnosti:

Broj plana: 3

Parcele: 447, 448, 451, 452, 450

KOPIJA PLANA

Razmjera 1: 2500

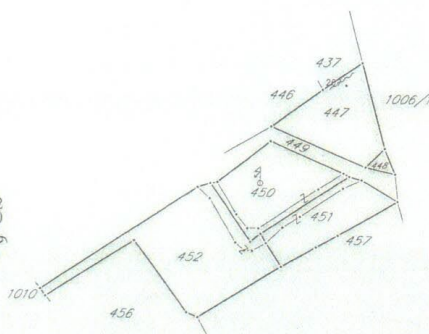

4
692
500
250
6

4
692
500
250
6

4
692
250
500
6

4
692
250
500
6

4
692
000
500
250
6

4
692
000
500
250
6

IZVOD IZ DIGITALNOG PLANA
Obradio:

Ovjerava
Službeno lice:

Sl.br.1 Kopija plana

Promatranjem kompletne cjeline u vlasništvu istog investitora, možemo reći da predmetna lokacija predstavlja onu koja je od tri naznačene najudaljenija od magistrale, odnosno LOKACIJA 1 i LOKACIJA 3 predstavljaju zone između ove lokacije i magistrale.

Građevinka parcela je pravilnog oblika, sa približnom orijentacijom sjeveroistok- jugozapad, odnosno svojom užom stranom ona je okrenuta prema LOKACIJI 1, a preko nje i magistralnom putu. Glavni prilaz lokaciji je na sjeverozapadnoj strani, gdje je data saglasnost prolaza preko susjednih parcela. U skladu sa tim, kolska veza se proteže u nastavku datog prilaza i nastavlja sjeverozapadnim obodom predmetne lokacije. Teren spada u ravne terene, bez značajnih oscilacija u visinama. Vizure na lokaciji ne spadaju u vizuelno atraktivne zone, bez posebnih repernih tačaka, osim magistale koja predstavlja veoma značajnu saobraćajnu sponu u ukupnoj saobraćajnoj mreži. Prostor je izgrađen i čine ga objekti različitih oblikovnih i stilskih karakteristika, bez sagledivih međusobnih veza u oblikovanju i materijalizaciji fasada.

Sl. br. 2. Predmetna lokacija-pozicija lokacije na mapi-parcele

Sl. br. 3. Predmetna lokacija-pozicija lokacije na mapi

Objekti koji se nalaze na izgrađenim parcelama u užoj i široj okolini predmetne parcele su uglavnom novijeg datuma (građeni u posljednje nekoliko decenije). Sama arhitektura, pretežno poslovnih objekata, ne odlikuje se elementima tradicionalne arhitekture. Stambeni objekti namijenjeni jednorodničnom ili višeporodičnom stanovanju osim kosih krovova ne posjeduju elemente tradicionalne arhitekture.

Parcela je približno kvadratnog oblika, sa približnom orijentacijom sjeveroistok-jugozapad. Prilaz samoj parceli je sa Lokacije 1 koja izlazi na Jadransku magistralu i koja je u vlasništvu Investitora. Teren je relativno ravan sa malom visinskom razlikom od oko 10ak cm. Predmetna lokacija je preko planirane interne saobraćajnice sa katastarskih parcela 450 i dijela 451/1 KO Sutvara, odnosno Lokacije 1 povezana sa Jadranskom magistralom.

Na sjeverozapadnoj strani parcela se graniči sa potokom Močali, sa sjeveroistočne strane sa Lokacijom 1, sa jugozapadne i jugoistočne strane parcelom u privatnom vlasništvu. Objekat je lociran na granici parcele prema lokaciji 1 uz saglasnost vlasnika.

Sama lokacija predmetne parcele i samog objekta nije vidljiva sa Jadranske magistrale ali jeste sa gornjeg puta mjesta Sutvara, sa suprotne strane magistrale u odnosu na lokaciju. U njenoj okolini preovladavaju poslovni i turistički objekti većih gabarita, a prisutni su i stambeni objekti namijenjeni jednorodničnom ili višeporodičnom stanovanju.

Duž Jadranske magistrale u pravcu Tivta nalaze se nekoliko arhitektonski sličnih poslovnih objekata, salonskog tipa. Osnove objekata su pravougaonog oblika, a njihovi volumeni pravilnog kubičnog oblika. Spratnost ovih objekata je P+1 ili P+2, sa ravnim krovom kao završetkom objekta. Velike staklene površine strukturalnih fasada razbijaju poprilično zatvorene fasade ovih objekata, obložene fundermax pločama (ili drugim pločastim materijalom) u raznim bojama – crvena, svijetlo siva, siva, antracit siva, bijela, braon i bež.

Objekat Boka Hotel, najnovijeg datuma, sastoji se od više pravilnih međusobno povezanih kubusa različite spratnosti i materijalizacije, od fasade bijele boje, preko strukturalne fasade do fundermax ploča u braon nijansama (tekstura koja podsjeća na opeku koja je primjenljiva na još jednom objektu u blizini). Objekti porodičnog stanovanja spratnosti P+1 ili P+2 pravilnih osnova uglavnom su pokriveni dvovodnim krovom sa crijepom kao završnim pokrivačem. Boje njihovih fasada se kreću od bijele do svjetlijih zemljanih tonova.

Sl. br. 4. Poslovni objekti – saloni namještaja u neposrednoj blizini

Sl.br 5. Objekat Boka Hotel

Sl. br 6. Pogled sa brda - pozicija lokacije (lijevo uočljiv salon Zečanka i hotel Aurel)

Na sjeverozapadnoj strani parcela se graniči sa potokom Močali, sa sjeveroistočne strane sa Lokacijom 1 koja je u vlasništvu Investitora i preko koje je povezana sa Jadranskom magistralom, sa jugozapadne i jugoistočne strane parcelom u privatnom vlasništvu na kojoj se nalazi stambeni objekat apartmanskog tipa. Potok Močali aktivnije teče uglavnom tokom obilnih padavina i kišnih perioda godine. Predmetnom potoku poput većine mediteranskih bujičnih potoka u ovom dijelu Grblja korito je suvo tokom ljetnjih i suvih mjeseci, dok se u vrijeme jakih kiša naglo puni vodom sa okolnih brda. Objekat sa jugoistočne strane je spratnosti S+P+1 sa kosim krovom i crijepom kao završnim krovnim pokrivačem i olucima od lima. Uočava se da je objekat vremenom dograđivan u odnosu na početno stanje. To se najbolje može zaključiti na osnovu viševodnog krova od kojih se neke vode završavaju u fasadne zidove (što je rezultat potrebe za većim korisnim prostorom u unutrašnjosti objekta) kao i različiti padovi krova. Zaštitna ograda terasa je zidani dio sa balusterima koji nikako ne predstavljaju tradicionalnu stambenu arhitekturu. Na prednjoj fasadi, na etaži prizemlja stubovi su obloženi ukrasnim kamenom vještačkog porijekla sa netipičnim slaganjem za ovaj dio primorja. Fasadni otvori su u zavisnosti od namjene unutrašnjih prostorija manjih ili većih dimenzija, od čega su u prizemlju velike staklene površine netradicionalnih proporcija, kvadratni otvori ali i lučni. U nastavku ove parcele se nalazi još jedan stambeno poslovni objekat, sa poslovanjem u prizemlju, spratnosti P+1+Pk. Objekat je pokriven kosim viševodnim krovom sa crijepom kao završnim pokrivačem i betonskim horizontalnim olucima, a njegova fasada u bež nijansama je djelimično obložena kamenom oblogom, po načinu slaganja netipičnim za tradicionalnu stambenu arhitekturu.. Zajedničko za oba, gore opisana objekta je upotreba fasadne bravarije umjesto stolarije sa zaštitom od sunca, škurama i roletnama na prvom objektu i roletnama na drugom objektu. Djelovi objekata koji nijesu obloženi kamenom su završno obradjeni bojom: naradžasta, bordo, bež, koje i nijesu tipičnog kolorita za stambenu arhitekturu ovog dijela primorja.

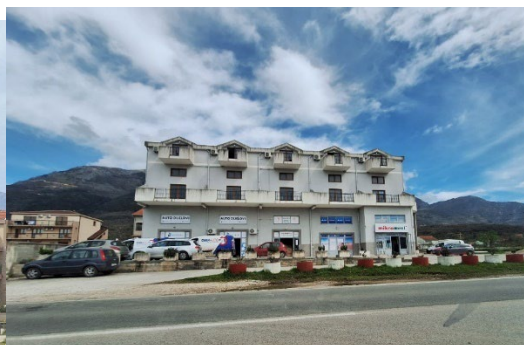

Sl. br. 7. Stambeni objekti na parceli koja se graniči sa jugoistočne strane i u njenom produžetku

U neposrednoj blizini, sa iste strane magistrale nalazi se nedavno izgrađen turistički objekat - Hotel Aurel sa izložbenim prostorom u prizemlju prema magistralnom putu. S obzirom na samu namjenu objekta, odnosno izložbeni dio koji je orjentisan prema magistrali cjelokupna sjeveroistočna fasada predstavlja strukturalnu fasadu.

Sl. br.8. Hotel Aurel

*Sl. br.9. Stambeno-poslovni objekat preko puta
predmetne lokacije*

3. Karakteristike (opis) projekta

Prema urbanističko tehničkim uslovima (UT uslovi za izradu tehničke dokumentacije za dio kat.parc. 450, dio kat.parc. 451/1 i kat.parc. 452 K.o. Sutvara u zahvatu PUPa Opštine Kotor, izdatim od strane Sekretarijata za urbanizam, stanovanje i uređenje prostora Opštine Kotor br.:0303-333/21-19417-2, od dana 06.10.2023.g.) date su smjernice za izradu objekta mješovite namjene u zoni naselja(N), dozvoljeni koeficijenti gradnje, kao i dozvoljene djelatnosti u okviru mješovite namjene. Zadana maksimalna spratnost je P+2 sa mogućnošću izgradnje podrumskih etaža. Površina lokacije za izgradnju je $P=2526m^2$

URBANISTIČKI PARAMETRI:

- INDEKS ZAUZETOSTI 0.40 $P_z=1010.40m^2$
- INDEKS IZGRAĐENOSTI 1,0 $P_i=2526m^2$

Predmet projektne dokumentacije je LOKACIJA 2 na kat.parc. 452. Površina lokacije za izgradnju je $P=2526m^2$.

Predmetnu lokaciju karakteriše ravan teren, koji je u relativno istoj ravni sa Lokacijom 1 a samim tim i pristupnim putem. Lokacija 1, a samim tim i pristupna saobraćajnica, odnosno magistralni put predstavlja i orijentir prema kojem je objekat i okrenut svojom frontalnom stranom. Karakteristike lokacije i njena povezanost sa saobraćajnicom preko Lokacije 1 uslovlila je da objekat bude pozicioniran tako da isti bude lociran na samoj granici parcele prema Lokaciji 1. Kolski pristup objektu je smješten na jugoistočnoj i sjeveroistočnoj strani objekta (sa zadnjeg dijela parcele) gdje je smješten i parking prostor, a pješački pristup objektu je smješten na sjeverozapadnoj strani, bliže Lokaciji 1. Na taj način objekat je pozicioniran u prednjem dijelu parcele na sjeveroistočnoj strani, prema Lokaciji 1 s obzirom da je namjena predmetnog objekta skladištenje proizvoda kojima se opskrbljuje objekat na Lokaciji 1, i da zajedno sa objektom na Lokaciji 1 koji je vidan sa Jadranskog puta čini jednu tehnološku cjelinu.

Namjena objekta i njegova skladišna funkcija uticali su na formu objekta i korišćenje lokacije za potrebe skladišnog prostora. Takvi prostori sami po sebi zahtjevaju veće i visočije prostore, kako bi se različiti artikli mogli skladištiti po standardima i zahtjevima za određenu vrstu proizvoda.

Za ovu vrstu objekata potrebno je šire otvoriti pristupnu zonu za kamione i šlepere, kao prostor komunikacije i manipulacije. U ovom slučaju to je zadnja strana objekta, gdje se vrši prijem robe, njeno sortiranje i skladištenje. Upravo tu je smješten kolski pristup objektu i parking zona za vozila za distribuciju robe. Objekat je koncipiran tako da linijski kubusi koji karakterišu skladišne hale okružuju zelenu površinu. Ova zelena zona ima za cilj da oplemeni

ovaj prostor i unese dozu prirode i u skladišni pogon. Upravo ova zelena površina nalazi se u kontaktnoj zoni Lokacije 1 i Lokacije 2. Na Lokaciji 1 planiran je poslovni objekat čija je primarna funkcija ribarnica, sa akcentom na prodaju ribe, ribljih proizvoda, ali i drugih proizvoda čijim se uvozom i distribucijom firma "COGIMAR" d.o.o. Kotor i bavi.

Novoplanirani objekat čine dvije cjeline, jedna pravougaonog oblika spratnosti P+1 i druga cjelina oblika L spratnosti P+2 koje su povezane toplom vezom na mjestu gdje je staklo završni sloj fasade spratnosti P+1. Prednja fasada objekta je orjentisana prema Lokaciji 1, tačnije prema sjeveroistočnoj strani. Objekat je spratnosti P+1 i P+2 između kojih se nalazi atrijumski prostor, odnosno maksimalno tri nadzemne etaže. Visina prizemne etaže u dijelu gdje je objekat spratnosti P+2 je 4,00m dok je visina dijela objekta gdje je spratnost P+1 većim dijelom 9,00m s obzirom na funkciju samog objekta.

Na objektu je planiran ravan krov u dva nivoa, jedan iznad dijela objekta spratnosti P+2 i drugi iznad dijela objekta spratnosti P+1. Vizuelno ta dva objekta su povezana toplom vezom sa dijelom čiji je završni sloj fasade staklo i gledajući spolja povezuje ili/i razdvaja te dvije cjeline odnosno ta dva objekta različite spratnosti. Visina objekat od najniže tačke okolnog i uređenog terena oko objekta i kote atike ravnog krova na najvisočijem dijelu objekta odnosno objektu spratnosti P+2 je 12.00m kako je i dato UTU uslovima.

Objekat je pravilnog oblika, u vidu kubusa koji okružuje zeleno ostrvo. Njegova primarna funkcija je prijem i skladištenje različitih proizvoda. Kao što je već navedeno Lokacije 1 i 2 su prostorno veoma bliske, pa je samim tim bilo potrebno uklopiti i materijalizaciju njihovih fasada.

S obzirom da je namjena objekta skladištenje i da je tipično da arhitekturu tih objekata čine dugačke fasade, a da su sjeverozapadna i jugoistočna fasade predmetnog objekta duže, s tim što je najduža jugoistočna fasada na istima su planirani lučni elementi koji prate elemente objekta na Lokaciji 1 s obzirom da se sa istim graniči i na taj način se postiglo da se vizuelno umanju dužina tih fasada s obzirom da se i materijalizacija lučnih elemenata razlikuje od ostalog dijela fasade. Zbog razlike u spratnosti objekta stiče se utisak da se radi o 2 objekta koji su spojeni odnosno razdvojeni toplom vezom, odnosno dijelom objekta sa staklom kao završnom obradom fasade. Na taj način se postiglo da se i pored namjene samog objekta arhitekturom i volumenom istog doprinese izgledu same lokacije i naselja.

Na fasadi poslovnog objekat na Lokaciji 1 dominira opeka koja ima za cilj da asocira na objekte srodnih funkcija u ranijim periodima, ali sa modernim osvrtom na istu temu. ("Opeka koja dominira na fasadi objekta ima za cilj da dâ rustičnost objektu i da kao dobro poznati material bude njegova spona sa starim industrijskim i proizvodnim objektima. Takođe, boja mokre opeka koja je primjenjena omogućava da se objekat u svojim zemljanim bojama stapa sa okolinom. Elementi izloga tamnih okvira i staklenih detalja daju objektu modernu notu i povezuju ga sa nizom staklenih ili djelimično staklenih kubusa na objektima koji se u industrijskoj zoni mogu naći. Oni takođe sugerišu na prodajni karakter objekta i čine vezu objekta i kupca dinamičnom i živom". *preuzeto iz opisa objekta na Lokaciji 1*).

Skladišni objekat na Lokaciji 2 nalazi se iza poslovnog objekta planiranog na Lokaciji 1 i samim tim je zaklonjen, pogotovo iz prilaznog ugla, sa magistralnog puta. On, u skladu sa svojom funkcijom ne zahtjeva, sam po sebi, poseban tretman u obradi fasada. Nema ulogu da komunicira sa posjetiocem, ali u planiranom konceptu predstavlja neku vrstu nastavka poslovnog objekta na Lokaciji 1. S tim u vezi, na fasadama skladišnog objekta planirane su HPL/fundermax ploče koje posebnim mozaičkim sistemom njihove implementacije, u skladu sa precizno definisanim pozicijama interpretiraju opeku postavljenu na susjednom objektu. Njihova primjena ima logičnu upotrebu na objektima skladišnog karaktera, čime, na neki način, sugeriše na vizuelnu povezanost, a funkcionalnu raznolikost ove dvije cjeline. Detalji u tamno sivim tonovima takođe su proizašli kao veza

sa susjednim objektom i dali dinamiku pločastoj fasadi. Na pločama dominiraju zemljani tonovi kako bi se objekat sklopio sa okolinom a na uglovima su tamniji tonovi kako bi se uklopili sa ostalim dijelom objekta čija je završna materijalizacija žbuka u tamno sivoj boji. Lučni elementi su takođe elementi karakteristični za objekte čija namjena ima veze sa „peškarijama“ ili njihovim marketima, ali njihova finalna materijalizacija koja se razlikuje od materijalizacije većinskog dijela fasade daje dozu elegantnog i razbija monotoniju najdužih fasada. Otvori koji su karakteristični za skladišne objekte, a to su pretovarni mostovi, se nalaze u jugozapadnom dijelu i isti su uvučeni u odnosu na glavne frontove fasade i nijesu vidljivi ni sa puta, ni sa Lokacije 1 i udaljeni su i od parcela koji se nalaze na toj strani. Na taj način se postiglo da ti karakteristični elementi za taj tip objekta ne dominiraju objektom i ne naruše izgled samog naselja gdje dominiraju stambeni objekti, ali i objekti poslovanja ali potpuno druge namjene.

Na objektima su predviđeni ravni zeleni krovovi, na kojima su planirani solarni paneli i solarini kolektori. Velike površine ravnih krovova pogoduju upravo tome. Oko objekta, gdje je moguće, planirane su zelene površine, sa ciljem da se stvori ugodan prostor i pokaže ekološka osvješćenost u stvaranju prostora i sa ovom namjenom.

Pored urbanističko tehničkih uslova na ovaj način su ispoštovani i Konzervatorski uslovi kojima je traženo da se planiraju dva objekta umjesto jednog što se postiglo različitim spratnostima i staklenim dijelom objekta koji razdvaja dva kubusa. Sama funkcija i namjena objekta ne dozvoljavaju fizičku potpunu odvojenost objekata, jer u tehniološkom smislu to nije moguće, ali se arhitekturom i volumenom objekta postiglo da objekat iako u funkcionalnom smislu jedna cjelina izgleda kao da su dva objekta, gledajući spolja. Pored toga, istom doprinosi i atrijumski prostor između te dvije cjeline. Zbog namjene samog objekta na fasadama nema previše otvora ali upotreba stakla i lučnih “slijepih” otvora odaje utisak kao da se ne radi o skladišnom objektu. Što se tiče materijalizacije kroz kombinaciju tradicionalnog i modernog je projektovan objekat koji svojom materijalizacijom ne teži kamufliranju i kopiranju tradicionalnog. Što se tiče samih kapaciteta isti su urađeni u skladu sa UTU uslovima odnosno planskim dokumentom koji, da bi bio usvojen bi trebalo da ima saglasnost Uprave, i na taj način i u tom dijelu uskladio potrebe Investitora i zadate parametre.

Objekat je spratnosti P+2, odnosno prizemlje, I sprat i II sprat. Cjelokupna površina objekta namjenjena je prijemu i skladištenju različitih proizvoda. Prilazi, prihvatni prostori, zone manipulacije, sortiranja, skladištenja, odlaganja otpada i sl. za ove objekte se posebno vezani za niz standarda koje moraju zadovoljiti, pa samim tim i organizacija prostora je usklađena sa načinom cirkulacije robe i ljudi u cijelom procesu.

SAOBRAĆAJNO RJEŠENJE

Pristupna (interna) saobraćajnica se proteže duž sjeverozapadnog dijela parcele i istom je predmetna parcela povezana sa saobraćajnicom na Lokaciji 1 a odatle na glavni put – Jadransku magistralu, odnosno putni pravac Kotor-Budva. Ovaj prostor predstavlja dio tzv. “industrijske zone” koja je tunelom Vrmac odvojena od gušće izgrašenih zona Kotora i naselja Škaljari. Glavni pješački i kolski pristup predmetnoj parceli se nalaze na sjeveroistočnoj strani. Pješački pristup objektu je na sjeverozapadnoj strani objekta a kolski na jugozapadnoj I jugoistočnoj strani.

Na praking prostoru koji je planiran u jugozapadnom dijelu parcele je planiran parking prostor za 8 parking mjesta za automobile dok je planirano kratko zadržavanje kamiona i kombi vozila (istovar i utovar) tako da za iste nije planiran parking prostor.

FUNKCIJA OBJEKTA

U funkcionalnom smislu u ovom objektu će se skladištiti i čuvati riba, riblji proizvodi i drugi proizvodi koje uvozi Investitor. U sklopu objekta su planirani sadržaji koji su neophodni za obavljanje primarne funkcije kao što su ekonomske prostorije za zaposlene. Verikalna komunikacija između etaža objekta je omogućena preko stepeništa i teretnog lifta. Osobe sa invaliditetom mogu pristupiti samom objektu kroz ekonomski ulaz, a etaža prizemlja je na istom nivou (nema visinskih razlika), dok je sa gornjim etažama moguća povezanost za iste preko teretnog lifta.

Krov objekta je planiran kao ravan ozelenjen neprohodan krov, sa prefabrikovanim prednapregnutim pločama, ali i kompletnim slojevima zaštite i izolacije koji ovaj krov podrazumijeva, kao i adekvatnim sistemom odvodnjavanja.

Na objektu je planirano izvođenje neprohodnog ravnog ozelenjenog krova iznad posljednje etaže sprata II i iznad etaže sprata I.

Prizemlje objekta karakterišu zone prijema robe. S tim u vezi to je glavna zona u kojoj se odvija snabdjevanje i distribucija robe, pa se time i glavni tokovi cirkulacije upravo tu dešavaju. U sjeveroistočnom dijelu smješten je ulaz za zaposlene ili službeni ulaz. Radnici skladišta se u toj zoni pripremaju za rad i imaju prostor za odmor i zajednički obrok. Tu su smještene i sanitarne prostorije- wc-i sa tuševima i garderoberi. Službeni ulaz sa navedenim sadržajima namijenjenim zaposlenima u skladišnom objektu je dezobarijerom odvojen od ulaza u prostor skladišta. Pored ovog ulaznog prostora, na suprotnoj strani, u jugozapadnom dijelu objekta, nalaze se ulazi, ali u okviru kojih se, pod kontrolisanim uslovima, vrši pretovar robe. Za razliku od prostora ulaza za zaposlene, ova zona predstavlja zonu ulaza robe. Upravo u zoni prijema i distribucije robe nalaze se i komunikacije, koje povezuju sve etaže objekta. Čini ih industrijski lift, kojim se prevozi roba na višije etaže i stepenište kao vid komunikacije u neplaniranim okolnostima, ali i kao sekundarni vid komunikacije namijenjen zaposlenima.

PRIZEMLJE rekapitulacija površina

BROJ	NAZIV PROSTORIJE	POVRŠINA(m ²)
1	ULAZ ZA ZAPOSLENE	9,99
2	HODNIK	3,38
3	TRPEZARIJA- ODMOR I PREHRANA ZAPOSLENIH	14,11
4	OSTAVA	1,29
5	SANITARNI BLOK (Ž)- WC, TUŠ KABINA I GARDEROBER	6,75
6	SANITARNI BLOK (M)- WC, TUŠ KABINA I GARDEROBER	6,81
7	OSTAVA	1,61
8	OSTAVA	1,65
9	HODNIK I DEZOBARIJERA	14,61
10	MANIPULATIVNI HODNIK	45,24
11	MAGACIN SKLADIŠTE SUVOG PROGRAMA	109,20
12	KOMORA- ZA SKLADIŠTENJE SIRA (±0°-+4°)	20,00
13	KOMORA- ZA SKLADIŠTENJE SUHOMESNATIH PROIZVODA (±0°-+4°)	19,86
14	LEDOMAT	3,89
15	PRIHVATNI EKSPEDIT	38,05
16	MANIPULATIVNI HODNIK	50,82
17	INDUSTRIJSKI LIFT	8,91
18	STEPENIŠTE	9,65
19	PRIJEM I SKLADIŠTE- SVJEŽE RIBE (±0°-+4°)	70,36
20	CARINA- PRIJEM I SKLADIŠTE SMRZNUTE RIBE (-18°) HLADNJACA- DUBOKO SMRZNUTI	64,00
21	RIBLJI PROIZVODI (-18°)	260,17
22	KANCELARIJA EKSPEDITA	7,65
23	PRIHVATNI EKSPEDIT	120,99
24	RAKOVI I ŠKOLJKE	12,63
25	LEDOMAT	3,75
26	MAŠINSKA PROSTORIJA	8,05

Neto površina prizemlja je **P=913,42 m²**.

Bruto površina prizemlja je **P=1010m²**.

Na I spratu objekta pored komunikacija, nalaze se prostori magacina i skladišta. Do ovog nivoa vode verikalne komunikacije odnosno glavno stepenište i teretni lift, a prostor definiše otvorenost i vizuelna i funkcionalna povezanost sa prizemljem objekta.

I SPRAT rekapitulacija površina

BROJ	NAZIV PROSTORIJE	POVRŠINA(m ²)
27	MANIPULATIVNI HODNIK	59,31
28	STEPENIŠTE	13,54
29	MAGACIN SUVE ROBE- RADNI PROSTOR	292,45
30	MAGACIN	135,70
31	MAGACIN AMBALAŽA- RADNI PROSTOR	155,84

Neto površina I sprata je **P=656,84 m²**.

Bruto površina I sprata je **P=1010 m²**.

Površina II sprata rezervisana je takođe za komunikaciju i magacinski prostor. Do ovog nivoa vode verikalne komunikacije odnosno stepenište glavno i teretni lift, a prostor definiše otvorenost i vizuelna i funkcionalna povezanost sa ostalim nivoima objekta.

II SPRAT rekapitulacija površina

BROJ	NAZIV PROSTORIJE	POVRŠINA(m ²)
32	KOMORA- ZA SKLADIŠTENJE SIRA (±0°-+4°)	19,88
33	KOMORA- ZA SKLADIŠTENJE SUHOMESNATIH PROIZVODA (±0°-+4°)	20,04
34	CARINA- SUVA ROBA NA PALETE	365,94

Neto površina II sprata je **P=405,86 m²**.

Bruto površina II sprata je **P=506 m²**.

OPIS PROJEKTOVANOG RJEŠENJA

Projektovano rješenje ima za cilj da odgovori na zahtjeve lokacije, parametre propisane urbanističko tehničkim uslovima, zakonske propise i standarde, ali i potrebe savremenog poslovanja, da omogući korisnicima prostorni, vizuelni, toplotni komfor zadovoljavajući standarde moderne gradnje i tehnologije, uz poštovanje specifičnosti ambijenta u kojem nastaje. Prilikom projektovanja objekta se vodilo računa da skladišni objekat ne doprinosi devastaciji prostora na kojem se gradi, već da postane reper u prostoru. Pored toga se vodilo računa da se materijalizacijom predmetnog objekta postigne, s obzirom da čini jednu funkcionalnu cjelinu sa objektom na Lokaciji 1, vizuelna različitost kako se ne bi stekao utisak da se radi o jednom objektu velikih gabarita i dimenzija, a sa druge strane da se vidi i povezanost ta dva objekta. Analizom arhitektonskih, pejzažnih i urbanističkih vrijednosti, kao i analizom arhitekture objekata te namjene usvojila se forma i volumen objekta. Pozicija objekta u horizontalnom smislu je planirana u skladu sa Studijom zaštite kulturnih dobara, slobodnim prostorom na parceli i urbanističkim parametrima koji su zadati planskim dokumentom. U vertikalnom smislu je objekat pozicioniran u skladu sa postojećim terenom kao i u skladu sa kotom objekta na Lokaciji 1 sa kojim čini jednu funkcionalnu cjelinu. Samom materijalizacijom objekta i vizuelnim „prekidanjem“ dijela fasade čija je završna obrada opeka u dijelu krovne atike doprinosi vizuelno manjoj visini objekta. Lučni „otvori“ koji se nalaze na sjeverozapadnoj i jugoistočnoj strani vizuelno skraćuju najduže fasade tako da se na taj način postiglo da vizuelno objekat izgleda

kraći nego što je u stvarnosti. Pored toga različite spratnosti i odnosi punog praznog, s obzirom da se u centralnom dijelu nalazi atrijum, doprinose da se vizuelno stiče utisak da je objekat manjih dimenzija.

Konstrukciju objekta čine prednapregnuti montažni elementi u kombinaciji sa armirano-betonskim strukturama u vidu horizontalnih komunikacija, armirano-betonskih platana i ploča. Međuspratne tavanice su prednapregnute olakšane ploče i cijela struktura omogućava velike konstruktivne raspone unutar objekta, olakšava konstrukciju i omogućava manju količinu i betona i armature. U prenapregnutom montažnom sistemu, u skladu sa raznovrsnim rasponima i zahtjevima konstrukcije, elementi su različitih dimenzija i poprečnih presjeka i kao takvi definisani su projektom konstrukcije i statičkim proračunom.

Krov objekta je planiran kao ravan zeleni krov, sa kompletnim slojevima zaštite i izolacije koji ovaj krov podrazumijeva, kao i adekvatnim sistemom odvodnjavanja. Krov je ozelenjeni krov u dva nivoa na konstrukciji prenapregnutih ploča. U pitanju je „laki“ krov sa slojevima koji ne opterećuju konstrukciju, a koji idaju izgled prirodnog ozelenjenog krova bez sadnica visokog rastinja na istom. Ispod završnog sloja krova se nalaze adekvatni slojevi termoizolacije i hidroizolacije.

Oluci na objektu su planirani horizontalni-skriveni oluci od lima na ravnom neporhodnom ozelenjenom krovu kako iznad dijela sprata I tako i iznad sprata II, kao i vertikalni oluci od lima koji su u određenoj mjeri skriveni u odnosu na prednji front fasade i vodilo se računa da se isti „sakriju“ u vertikalne ukrasne elemente na fasadi.

Fundiranje je takođe planirano u elementima prenapregnutog betona koje podrazumijeva temeljne stope, čašice i temeljne vezne grede, a sve u skladu sa statičkim proračunom.

Zidovi su planirani kao zidovi od blokova pri čemu su unutrašnji dimenzija su 12cm, dok su spoljašnji od giter blokova od 25cm sa spojnicama u malteru.

Svi fasadni otvori se rade od aluminijumskih profila u sivoj boji. Svi otvori su predviđeni u ramu od aluminijumskih profila sa termoprekidom tipa alumil S67. Završna obrada je u tamno sivoj boji. Otvori su zastakljena termopan stop-sol staklom 4+16+4mm, sa niskim koeficijentom prolaza toplote. Završna obrada otvora (profilacija, brava, okov) radi se po pravilima struke za ovu vrstu otvora i profila.

Fasadni otvori su dimenzionisani u skladu sa otvorima za ovaj tip objekata, potrebom za termikom objekta što je bio najbitniji zahtjev koji je trebao ispuniti s obzirom na namjenu samog objekta. Pretovarni mostovi sa ceradama koji služe za utovar i istovar robe su zaklonjeni i teško su vidni sa magistrale i okolnih parcela a isti se planiraju u skladu sa standardima za ovu vrstu objekta.

Spoljašnje otvore objekta čine manji broj otvora, odnosno vrata za prijem robe. To su pretovarni mostovi sa hidroličkim rampama sa termoprekidom i termoframe-om sa ceradom. Vrata mostova čine brza industrijska segmentna vrata(tipa SPU67 thermo serije 60) od termo panela ispunjeni poliuretanom koja se otvaraju po potrebi. Platforma pretovarnog mosta je od profilisanog čelika S235. Utovarni mostovi su opremljeni automatskim ventilima u podiznim cilindrima koji osiguravaju kretanje rampe. Pocinkovana čelična konstrukcija okvira cerade zaptiva industrijska vrata. Preporuka je tip DDF10 bez poluga sa bočnim jastucima punjeni pjenom(nemaju kontakt sa vozilom prilikom pristajanja) zbog svoje dugovjecnosti. Mostove je potrebno opremiti vođicama točkova i vizuelnim pomagalicama za ulazak radi lakšeg pristajanja, preporuka je DAP podrška. Vrata opremiti čelicnim odbojnicima zbog otpornosti na habanje i oštećenja. Ukoliko je potrebno položaj odbojnika podesiti na viši položaj pristajanja uz pomoć konzola za montažu. Prigušivanje i bafer sa šupljom komorom iza čelične ploče SB15 i SB20 prihvataju sile pristajanja. Zaptivače predvidjeti na bočnim štokovima na gredi i na podu. Bočne i gornje greda cerada planirati kao posebne elemente, a ista se montiraju na pocinkovan i čvrst okvir koji se montira preko navoja. Vrata moraju zadovoljiti EUROCOD standarde za pristajanje

vozila, same mostove, pretovarne rampe i sve neophodne tehnike za istu.

Unutrašnje otvore u dijelu objekta koji je namijenjen pomoćnim prostorijama u objektu čine drvena vrata, puna ili kombinovana sa staklom. Dovratnik i prag su od drvenog masiva. Pokrivne lajsne su, takođe, od drvenog masiva, postavljaju se nakon završne obrade zidova. Drvo je hrastov masiv, u tonu po izboru investitora, obavezno osušeno do odgovarajućeg stepena vlažnosti, bez čvorova, finalno premazano u dva sloja, osnovnom bojom i lakom. Krilo vrata, ukoliko je puno, je od medijapana, završno furnirano, u finalnoj boji i obradi po izboru investitora. Pored gore navedenih planirana su brzopodizna klizna vrata kako bi se postigla željena temperatura prostorija i ista su neporpusna za vazduh u skladu sa šemama iz projekta i pravilima struke. Hermetička brzopodizna vrata se rade radi uštede potrošnje energije i održavanja temperature prostora. S obzirom na namjenu objekta u prostoru je potrebno obezbijediti dobar dihtung, jer ista moraju biti nepropusna za vazduh.

Konstrukcija vrata od pocinkovanog čelika IP54 klasifikovan sa sistemom za direktan pogon i brzinom otvaranja vrata od 0,8m/s, a zatvaranja 0,4m/s. Krilo- zavjesu vrata čini jedan ili nekoliko segmenata, a otvaraju se po sistemu rolo vrata gdje su vođice postavljene sa lijeve i desne strane, a kutija za krilo u gornjoj zoni. Donja ivica krila vrata mora biti mekana kako bi se spriječila oštećenja. Vrata su opremljena mehanizmom za ručno otvaranje u slučaju nestanka struje. Kontrolna tabla na istoj strani kao i motor vrata sa mehaničkim glavnim prekidačem i ekranom.

Hladionička klizna vrata su zastupljena na hladnjačama u okviru objekta. Ona imaju štok izrađen od komorne plastike, modularan je i opšiva cijeli otvor. Krilo vrata je izrađeno od aluminijumskog okvira, pocinkovanog plastificiranog lima i ispune od pur pjene koja se ubacuje metodom brizganja. Šina je izrađena od aluminijuma kao i maska koja se montira preko šine. Šina je dimenzionisana tako da obezbjeđuje lifting pri otvaranju i zatvaranju vrata. Vrata se montiraju na gotov pod jer se grijači nalaze u krilu.

Podovi trebaju biti vodoravni, sa svim završnim obradama. U svim prostorijama se planiraju industrijski podovi, sa završnom obradom od monile, odnosno dvokomponentnog epoksilnog premaza, koji se lako održavaju i koji su najpogodniji za ovu vrstu objekta.

Slojevi za pod se rade u okviru ravnog neprohodnog krova i mokrih čvorova.

Unutrašnji zidovi, unutrašnje strane fasadnih zidova i grede se malterišu. Na skoro svim pozicijama sa unutrašnje strane prostorija je potrebno postaviti sendvič panele debljine 10cm, odnosno 16cm, kao dodatni sloj termoizolacije kako bi se postigle željene temperature za čuvanje robe. Zidovi mokrih čvorova se oblažu keramikom do plafona ili spuštenog plafona. Ostali zidovi se gletuju i boje disperzionom bojom.

Završne obrade plafona su planirane kao ravne površine, sa završnim obradama u malteru. Plafoni se malterišu, gletuju i boje disperzionom bojom. Na pozicijama gdje se rade spuštene plafoni od gips kartonskih ploča na potkonstrukciji se rade na poziciji instalacione etaže i boje bijelom bojom. U nekim djelovima moguća je primjena spuštenih plafona za provod instalacija. Spušteni plafoni moraju biti bez ukrasnih elemenata od gipsa.

Vidljive donje strane stepenišnog kraka se malterišu, gletuju i boje poludisperzijom.

Izolacije Slojevi termoizolacije su planirani u okviru slojeva fasade, u okviru podova i ravnih neprohodnih krovova kao i u okviru unutrašnjih zidova na pojedinim pozicijama. Slojevi hidrozolacije su planirani u okviru slojeva podova, u okviru slojeva poda sanitarnih čvorova kao i na zidovima na poziciji tuš kade do visine 2m i slojeva krova.

UREĐENJE TERENA Površine oko objekta planirane su tako da budu otvorene i pristupačne za sve korisnike. Glavni pješački prilaz objektu se nalazi na sjeverozapadnoj strani, blizu granice parcele na strani na kojoj se predmetna parcela graniči sa Lokacijom 1 sa koje je i omogućen kolski i pješački pristup. Kolski prilaz objektu je na jugozapadnoj

strani, a samoj parceli na sjeverozapadnoj strani. Treba imati u vidu da pristupna saobraćajnica samoj lokaciji i povezivanje sa magistralnim putem Kotor-Budva je omogućeno preko Lokacije 1 koja je, takođe, u vlasništvu Investitora. Saobraćajnica koja vodi do kolskog prilaza objektu se proteže duž sjeverozapadne strane parcele kako predmetne lokacije tako i Lokacije 1 sa koje je omogućen prilaz. Parking prostor je smješten u jugozapadnom dijelu parcele i planiran je parking prostor za automobile, dok je zadržavanje kamiona i kombija na samoj lokaciji predviđeno samo za potrebu iskrcaja i ukrcaja robe, bez dodatnih većih zadržavanja. S obzirom da je teren u velikoj mjeri ravan, odnosno sa maksimalnom visinom razlikom od oko 15cm parcela, mimo objekta, čini ozelenjena površina. Uz saobraćajnicu su planirani ogradni zidovi manje visine - podzide koje su planirane da se zidaju na tradicionalan način zidanja. Kamen koji se koristi za zidanje podzida je tradicionalan, iz lokalnih majdana, grubo klesan, ređan u pravilne horizontalne redove. Planirana je sadnja tradicionalnih vrsta zelenila, kako što se tiče žbunastog rastinja i rastinja srednje visine tako i sadnice visokog rastinja gdje je u najvećoj mjeri planirana sadnja masline.

Na osnovu svega navedenog se donosi zaključak da novoplanirani objekat svojom visinom, volumenom i materijalizacijom može samo da doprinese izgledu kompletnog naselja, a ni na koji način ne ugrožava okolne objekte kao ni sliku kompletnog naselja. U širem i užem okruženju nema objekata tradicionalne arhitekture kako stambene tako i poslovne, vjerovatno i zbog same lokacije koja čini „industrijsku zonu“, nema izlaz na more (nije vidna sa mora) i udaljena je od tradicionalnih naselja i pojedinačnih kulturnih dobara.

ZAŠTITA OD BUKE

Zaštita od buke ostvaruje se preko osnovnog konstruktivnog sistema, fasadne obloge, pregradnih zidova, kao i krovne konstrukcije. Takođe, izolacija koja obezbijeduje toplotnu zaštitu ujedno ima svojstvo zaštite od buke susjednog prostora i prostora spoljašnjosti. Na ovaj način je postignut adekvatan stepen zaštite od buke, komfor stanovanja i stambenih uslova.

ZAŠTITA OD POŽARA

Ova zaštita obezbijedena je vatrootpornošću zidova gdje funkcija prostora to nalaže, međuspratne i krovne konstrukcije, ostalim ugrađenim materijalom kao i osvjetljenjem i provjetravanjem prostorija u objektu.

Napomena: Ukoliko su projektovani gipsani zidovi koji odvajaju cjeline u objektu predviđeni su sa po 2 vatrootporne ploče sa obje strane konstrukcije.

ELEKTROINSTALACIJE

Priključak objekta na elektrodistributivnu mrežu biće projektovan nakon dobijanja saglasnosti, koja će sadržati i potrebne tehničke uslove za priključenje predmetnog objekta.

Napomena: Detaljan tehnički opis će biti dat u fazama elektroinstalacija jaka i slaba struja.

KANALIZACIJA ZA FEKALNE I OTPADNE VODE SA SANITARNIH UREĐAJA

U skladu sa projektno-tehničkim uslovima za izradu tehničke dokumentacije izdatih od d.o.o. „Vodovod i kanalizacija Kotor“, broj 5563/1 od 20.10.2023. godine obrađivač ove tehničke dokumentacije je planirao, budući da na predmetnoj lokaciji nema izgrađene fekalne kanalizacione mreže, izgradnju odnosno ugradnju bioloških septičkih jama, do izgradnje fekalne kanalizacije. Revizioni šahtovi su postavljeni na pozicijama gdje je omogućen pristup svim spojevima, UT uslovima nijesu date kote dna cijevi. Kanalizacija otpadnih voda je po separacionom sistemu. Ovim projektom se predviđa samo kanalisanje fekalnih voda do priključka na reciklažnu jamu.

OTPADNE VODE

Za potrebe kanaliziranja otpadnih voda usvojena je biološka septička jama SBR_REG_12 i septička jama SBR_REG_05 čiji kapacitet prečišćavanja zadovoljava potrebe od 11-15 osoba dnevno, kapaciteta 1,8m³ na dan, odnosno 3-6 osoba dnevno, kapaciteta 0,8m³ na dan objekat je projektovan za zaposlene. Ovako prerađena otpadna voda zadovoljava vrijednosti parametara efluenta koji je u skladu sa evropskom normom EN 12566-3 tj. standardu MEST EN 12566-3:2009 (sl. list Crne Gore, br.82/09). Kao krajnji proizvodi recikliranja u predmetnoj reciklažnoj jami, javljaju se tehnička voda koja se može koristiti za navodnjavanje i čvrsti mulj, koji se može koristiti kao biološko đubrivo. Ovaj sistem recikliranja otpadnih voda je u skladu sa najsavremenijim postojećim standardima za zaštitu životne sredine, što je potvrđeno evropskim normama EN 12566 na osnovu koje je i izveden MEST EN 12566. I pored svega gore navedenog, investitoru je sugerisano da je neophodno vršiti redovnu kontrolu kvaliteta takve tehničke vode tj. kvaliteta efluenta i to najmanje jednom godišnje a sve u skladu sa Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u recipijent i javnu kanalizaciju (sl. list CG. br.45/08 i 09/10), kao i Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda ('sl. list CG, br. 56/19). Prije upotrebe ovako prerađene vode kao tehničke, neophodno je uraditi analizu kvaliteta vode od strane za to licencirane institucije-laboratorije: Ukoliko takva voda ne zadovoljava, neophodno je prije korišćenja za potrebe zalivanja zelenila ukloniti patogene bakterije u cilju sprječavanja pojave zaraze a u skladu sa članom 4 Zakona o životnoj sredini (sl. list Crne Gore br. 48/08, 52/16, 073/19, 084/24). Suvi ostatak ili mulj, koji se može koristiti kao biološko đubrivo, čisti se iz spremnika u samoj reciklažnoj jami periodično, po potrebi a minimalno jednom godišnje. U objektu je predviđeno 9 kanalizacionih vertikalna i sve su Ø110. Sedam kanalizacionih vertikalna se ventiliraju na fasadu ispod grede na etaži prizemlja. Dvije kanalizacione vertikale se ventilira na ravnom krovu, jedna iznad sprata I a druga iznad sprata II. S obzirom da se planira čišćenje ribe u samom objektu u prostorijama za čišćenje ribe i školjki su planirane kanalizacione vertikale za koje je planirana ugradnja prečišćivača masti ACO LIPUMAX P-DM NS 2. Predmetni prečišćivač masti je manjeg kapaciteta zbog same količine masti i dalje se otpadne vode vode do biološke septičke jame odakle se ispusta u upojni bunar. Preporuka je investitoru da prečišćivač masti čisti periodično. Karakteristike samog prečišćivača masti se nalaze u sklopu ovog opisa kao poseban prilog. Sve cijevi koje se instaliraju u objektu i postavljaju u zemlji su plastične. Cijevi u zemlji moraju biti položene u sloju pijeska najmanje 10 cm ispod, oko i iznad cijevi. Po završenoj montaži, a prije zatrpavanja i oblaganja pijeskom, kanalizacione cijevi položene u zemlju moraju biti ispitane na vodonepropustljivost spojeva i prodornosti i tek po odobrenju nadzornog organa može se pristupiti oblaganju i zatvaranju cijevi. Na vertikali su predviđene vertikalne revizije, a postavljena je na mjestu kako je to dato u šemi. Presjek glavnih horizontalnih kanala sračunat je po formuli SIMGIN-a: $Q = NP \times 1 / 100 \text{ l / sec}$

Prečnik glavnog kanala 160 mm sa padom 2%.

ATMOSFERSKA KANALIZACIJA

Atmosferske vode se sa krova skupljaju olučnim vertikalama. Voda se iz vertikalna slobodno spušta po terenu, u zavisnosti od pozicije, preko trotoara oko objekta ili direktno na zelene površine. Voda iz atrijuma se ispusta u upojni bunar u kom je planirano i odvođenje vode od kondezata iz vitrina. Na taj način je ispunjen uslov dat UT uslvima gdje je traženo da se atmosferke i otpadne vode moraju razdvojiti. Za kondezate je planirana posebna vertikala odnosno mjesto skupljanja svih kondezata odakle se vodi u upojni bunar za atmosfersku vodu. Sve ovo se odnosi na rješavanje i odvođenje atmosferske kanalizacije do izgradnje gradske atmosferske kanalizacione mreže. NAPOMENA: Ukoliko se Investitor odluči za kupovinu i

ugradnju vitrina koji vodu koja je planirano da ide u kondezate sama pretvara u vodenu paru vertikalnu planiranu za kondezate ukinuti.

SAOBRAĆAJ

Pristupna (interna) saobraćajnica se proteže duž sjeverozapadnog dijela parcele i istom je predmetna parcela povezana sa saobraćajnicom na Lokaciji 1 a odatle na Jadransku magistralu, odnosno putni pravac Kotor-Budva. Glavni pješački i kolski pristup predmetnoj parceli se nalaze na sjeveroistočnoj strani. Pješački pristup objektu je na sjeverozapadnoj strani objekta a kolski na jugozapadnoj i jugoistočnoj strani. Na praking prostoru koji je planiran u jugozapadnom dijelu parcele je planiran parking prostor za 8 parking mjesta za automobile dok je planirano kratko zadržavanje kamiona i kombi vozila (istovar i utovar) tako da za iste nije planiran parking prostor.

Prethodni radovi

Prethodni radovi obuhvataju sve aktivnosti koje prethode izvođenju građevinsko-zanatskih i instalaterskih radova, a imaju za cilj obezbjeđenje svih tehničkih, bezbjednosnih i organizacionih uslova za nesmetano izvođenje projekta izgradnje predmetnog objekta – skladišno-režimskog objekta sa administracijom.

Prije početka izvođenja građevinskih radova na objektu ili lokaciji, neophodno je sprovesti eventualna rušenja i demontaže postojećih objekata, instalacija i privremenih elemenata (ukoliko postoje). Izvođač ne smije započeti druge radove dok svi eventualni radovi rušenja i demontaže ne budu u potpunosti završeni i uklonjeni sa mjesta predviđenih zahvata, osim ako projektant ili nadzorni organ ne odrede drugačije.

Prethodni radovi za izgradnju predmetnog objekta obuhvataju:

- izradu i postavljanje ograde gradilišta,
- geodetsko obilježavanje položaja objekta,
- izvođenje svih neophodnih iskopa i pripremni zemljanih radova.

Gradilište mora biti obezbijeđeno od neovlašćenog pristupa, osim zaposlenima i licima angažovanim na izvođenju radova. Na prilazu gradilištu mora biti postavljena tabla sa podacima o izvođaču i investitoru, uz jasnu oznaku: „GRADILIŠTE – ZABRANJEN PRISTUP NEZAPOSLENIM LICIMA“ ZEMljANI RADOVI Zemljani radovi obuhvataju iskope za temelje objekta, kao i iskope kanala za drenažu, polaganje instalacija i slične zahvate. Iskopi dublji od 100 cm smiju se izvoditi isključivo uz postupno osiguravanje bočnih strana iskopa. Oplate za podupiranje moraju prelaziti ivicu iskopa najmanje 20 cm, kako bi se spriječilo obrušavanje materijala. Iskopani materijal mora se odlagati najmanje 50 cm od ivice iskopa. Prilikom mašinskog kopanja i utovara zemlje, rukovalac mora voditi računa o bezbjednosti zaposlenih u neposrednoj blizini. U toku izvođenja iskopa obavezan je geotehnički nadzor radi kontrole načina izvođenja i eventualnog prilagođavanja temeljenja stvarnim geološkim uslovima na terenu.

GRAĐEVINSKI RADOVI

Građevinski materijal (armatura, građa, beton, opeka i ostali materijali) doprema se na gradilište prema programu isporuke, u tačno određenim rokovima i količinama. Dopremu i rukovanje materijalima treba organizovati tako da se ne izaziva dodatno zagađenje okoline. Radovi se izvode na način kojim se sprječava onečišćenje vazduha i vode, a u slučaju povećane buke ili pojave prašine, obavezno se preduzimaju mjere za njihovo smanjenje (korišćenjem zaštitnih ograda, vlaženjem materijala pri suvom vremenu, izvođenjem radova u periodima bez jakog vjetrova i sl.).

Na gradilištu će se izvoditi sledeće vrste radova:

- tesarski radovi (izrada i postavljanje oplata, razupiranje rovova, izrada privremenih podova);

- betonski i armiranobetonski radovi (temelji, ploče, grede, zidovi, stepeništa, krovne ploče i dr.);
- zidarski radovi (zidanje obodnih i pregradnih zidova);
- završni zanatski radovi (izolaterski, stolarski, bravarski, limarski, molerski, keramičarski, parketarski, fasaderski i gipsarski radovi);
- transportni i pomoćni radovi na gradilištu.

Svi zaposleni dužni su da koriste propisana lična zaštitna sredstva u skladu sa pravilima zaštite na radu.

ORGANIZACIJA TRANSPORTA

Izvođač radova je obavezan da organizuje saobraćaj i dopremu materijala tako da ne ometa redovno odvijanje saobraćaja u zoni gradilišta. Brzina kretanja vozila na prilazu gradilištu mora biti ograničena na 10 km/h, uz postavljanje odgovarajuće saobraćajne signalizacije. Tokom transporta i manevrisanja mehanizacije ne smije biti ugrožena bezbjednost radnika, te je obavezno stalno prisustvo odgovornog stručnog lica koje nadzire rad. Sva vozila i samohodne mašine moraju biti opremljena ispravnim zvučnim i svjetlosnim signalima upozorenja, koji se koriste samo u nužnim situacijama kako bi se smanjila buka na gradilištu.

RADNA SNAGA I MEHANIZACIJA

Za izgradnju predmetnog objekta biće angažovana kvalifikovana radna snaga koju čine: šef gradilišta, građevinski poslovođa, magacioner, rukovaoci građevinskim mašinama, šoferi, betonirci, armirači, zidari, tesari, izolateri, stolari, bravari, limari, moleri, keramičari, parketari, fasaderi, gipsari i instalateri. Od građevinske mehanizacije koristiće se: rovokopači, utovarivači, kamioni, automikseri, pumpa za beton, kranska dizalica, kao i manji pomoćni uređaji i alati. Za svu mehanizaciju mora postojati odgovarajuća dokumentacija o ispravnosti i sprovedenim mjerama zaštite na radu. Mašinama mogu rukovati isključivo lica sa odgovarajućim stručnim i zdravstvenim kvalifikacijama. Sva vozila i mašine moraju biti opremljena protivpožarnim aparatima. Tačan broj radnika i jedinica mehanizacije utvrdiće izvođač radova, u skladu sa dinamikom i kapacitetom izgradnje.

Dinamika realizacije pojedinih faza definišće se šemom organizacije gradilišta. Gradilište će biti opremljeno električnom energijom, vodom i telekomunikacionim priključcima u skladu sa važećim propisima. Voda će se koristiti za potrebe radnika i za kvašenje iskopanog materijala radi smanjenja prašine, a električna energija za rad građevinskih uređaja i alata. Tokom izgradnje nastajće otpadni materijal od iskopa i građevinski otpad, koji će se odlagati na za to određena mjesta u skladu sa ekološkim propisima. Moguća su lokalna povećanja nivoa buke i emisija izduvnih gasova usled rada građevinskih mašina, ali će se iste svesti u dozvoljene granice. Vibracije koje nastaju pri radu mehanizacije neće imati značajan uticaj van zone gradilišta. Za potrebe tehničkog osoblja i radnika na gradilištu biće obezbijeđene privremene kancelarije i prateći sadržaji (sanitarni čvor, prostor za odmor i sl.) kontejnerskog tipa. Svi pripremni radovi imaju privremeni karakter. Po završetku radova, izvođač je dužan da gradilište u potpunosti očisti, ukloni sav građevinski otpad, mehanizaciju i privremene objekte, te da izvrši uređenje terena u skladu sa projektom.

Opis planiranih radnih aktivnosti

Predmet izrade tehničke dokumentacije je izgradnja skladišta. Objekat je koncipiran kao skladišni režimski objekat čija je osnovna funkcija skladištenje smrznute robe na niskim temperaturama, uz efikasnu administrativnu i logističku podršku.

Radne aktivnosti unutar objekta obuhvataju sledeće:

Prijem i otprema robe

- Organizovano primanje robe kroz glavni ulaz, kao i kroz predviđene rampe za manevrisanje viljuškara.
- Istovar robe u predkomorama uz kontrolu temperature i higijenskih procedura.
- Utovar robe na transportna vozila prema planu otpreme, uz pravilno pozicioniranje i fiksiranje paleta.

Skladištenje i manipulacija robom

- Skladištenje smrznute robe u komorama na paletnim regalima prema vrsti i prioritetu isporuke.
- Premještanje robe viljuškarama unutar skladišnog prostora i do predkomora za utovar.
- Održavanje kontrole stanja zaliha i vođenje evidencije o količinama i vrstama robe.

Administrativne aktivnosti

- Vođenje fakturisanja i dokumentacije u kancelarijama u prizemlju.
- Upravljanje narudžbama, planiranje otpreme i koordinacija sa dobavljačima i distributerima.
- Poslovi administracije i menadžmenta na prvom spratu objekta, uključujući računovodstvo i planiranje resursa.

Aktivnosti zaposlenih i zajedničke prostorije

- Organizovanje radnih smjena i nadzor obavljanja radnih zadataka.
- Korišćenje zajedničkih prostorija za odmor i higijenu zaposlenih.
- Održavanje discipline i sigurnosnih standarda u skladu sa propisima o zaštiti na radu i sanitarnim normama.

Održavanje objekta i opreme

- Redovno čišćenje skladišnih komora, predkomora, hodnika i administrativnog prostora.
- Kontrola i servisiranje hladnjača, ventilacionih sistema i paletnih regala.
- Održavanje rampi, viljuškara i ostale opreme u funkcionalnom i sigurnom stanju.
- Provjera i održavanje protivpožarne zaštite, video nadzora i sigurnosnih sistema.

Logističke i transportne aktivnosti

- Organizacija dolaska i odlaska transportnih vozila bez ometanja protoka rada u objektu.
- Planiranje rasporeda prijema i otpreme robe radi efikasnog korišćenja prostora i opreme.
- Koordinacija sa transportnim kompanijama, dobavljačima i klijentima.

Sigurnost i kontrola

- Kontinuirano praćenje temperature i vlažnosti u skladišnim komorama.
- Primjena standardnih procedura za rukovanje smrznom robom i skladišnim uređajima.
- Redovan nadzor evakuacionih puteva i implementacija mjera zaštite na radu.

Ukupno, planirane radne aktivnosti unutar objekta omogućavaju efikasno skladištenje i manipulaciju smrznutom robom, pravilnu evidenciju i administraciju, te bezbjedan i funkcionalan rad zaposlenih, u skladu sa zahtjevima Investitora i propisima o radu.

Protivpožarna zaštita

Požar predstavlja elementarnu i nepredvidivu pojavu koja može nastati u bilo kojem dijelu objekta. Njegove razmjere, trajanje i posledice nije moguće unaprijed precizno odrediti. Kao primarna preventivna mjera, neophodno je primijeniti racionalna projektantska rješenja koja obezbjeđuju visok stepen sigurnosti ljudi i materijalnih dobara. Prioritet u toku požara je sigurna i blagovremena evakuacija osoba, dok se objekat tretira sekundarno, s obzirom na to da ga je moguće obnoviti. Konstrukcija objekta treba biti izvedena od nezapaljivih ili teško zapaljivih materijala u skladu sa važećim propisima. Unutrašnje pregrade, plafonski i zidni elementi moraju zadovoljiti minimalne norme otpornosti na požar (EI 30 ili više, po potrebi). U objektu je obavezno postavljanje prenosivih aparata za gašenje požara. Lokacije aparata moraju biti jasno označene odgovarajućim znakom, vidljivim sa svih strana. Predvidjeti unutrašnje i spoljašnje hidrante. Instalacija ručne rasvjete za slučaj nužde obavezna je u zonama u kojima se planira rad u uslovima bez dnevnog svjetla. Električne instalacije izvode se prema

važećim normama i pravilnicima, uz zaštitu od kratkog spoja i preopterećenja. Evakuacioni putevi moraju biti nesmetani i jasno označeni, sa vidljivim izlazima za evakuaciju.

Investitor je obavezan izraditi Elaborat o zaštiti od požara i pribaviti odgovarajuću saglasnost nadležnih organa.

Hidratantska mreža

Za potrebe protivpožarne zaštite u objektu predviđeti instalacije hidrantske mreže predvidjeti ugradnju unutrašnjih hidranata za čije potrebe je instalacija prosjeka cijevi 2 cola. Predvidjeti i najmanje dva spoljašnja hidranta.

Moguće kulminiranje sa efektima drugih objekata

U neposrednoj blizini predmetne lokacije ne postoje objekti ili djelatnosti koje bi mogle izazvati sinergijske ili kumulativne uticaje na životnu sredinu. Svi susjedni objekti su niskorizični i uglavnom sa poslovnim ili lakim industrijskim aktivnostima. Planirani objekat skladišta sa hladnjačom neće koristiti procese koji proizvode emisije štetnih materija u vazduh, buku ili vibracije iznad uobičajenih nivoa za ovu vrstu objekta. Zbog toga se kulminacija efekata sa okolnim objektima ne očekuje, a svi potencijalni uticaji na životnu sredinu ograničeni su na lokalni nivo gradilišta i interno upravljanje objektom.

Korišćenje prirodnih resursa i energije

Planirani objekat hladnjače koristi prirodne resurse u minimalnoj mjeri. Za rad objekta korišće se električna energija za pogon rashladnih sistema, rasvjeta, transportne uređaje i administrativne potrebe. Voda će se koristiti za sanitarne potrebe zaposlenih i eventualno za održavanje higijene i čišćenje objekta. Zbog karaktera objekta (skladištenje smrznute robe), potrošnja energije će biti kontinuirana, naročito za rashladne sisteme, ali će se primjenom energetski efikasnih uređaja i izolacije prostora minimizovati gubici i potrošnja energije. Korišćenje fosilnih goriva je minimalno i ograničeno na transport i eventualnu rezervnu opremu, dok objekat ne koristi prirodne resurse na način koji bi značajno uticao na okolinu.

Stvaranje otpada

Otpad se javlja u fazi izgradnje i u fazi eksploatacije objekta. Materijal od iskopa za temeljenje objekta, kao i sav građevinski otpad koji nastaje u fazi izgradnje, mora se kontrolisano sakupljati, a nadležno preduzeće će ga redovno transportovati na za to predviđenu lokaciju. Tokom izvođenja radova, radnici generišu i određene količine komunalnog otpada, koji se nakon privremenog skladištenja u kontejnerima predaje ovlašćenom komunalnom preduzeću.

U fazi eksploatacije objekta, otpad će se uglavnom sastojati od ambalaže, paleta i manjih količina komunalnog otpada. Sakupljanje i odvoz otpada vršiće se redovno prema propisanim standardima. Privremeno deponovanje otpada do njegovog odvoza obezbijediće se na sabirnom punktu, u potpuno zatvorenim i higijenski zaštićenim kontejnerima. Budući da na predmetnoj lokaciji nema izgrađene fekalne kanalizacione mreže, sanitarno-fekalne otpadne vode biće odvođene u biološku septičku jama do izgradnje fekalne kanalizacije.

Atmosferske vode se sa krova skupljaju olučnim vertikalama. Voda se iz vertikalama slobodno spušta po terenu, u zavisnosti od pozicije, preko trotoara oko objekta ili direktno na zelene površine. Voda iz atrijuma se ispušta u upojni bunar u kom je planirano i odvođenje vode od kondezata iz vitrina. Na taj način je ispunjen uslov dat UT uslvima gdje je traženo da se atmosferske i otpadne vode moraju razdvojiti. Za kondezate je planirana posebna vertikalna odnosno mjesto skupljanja svih kondezata odakle se vodi u upojni bunar za atmosfersku vodu. Sve ovo se odnosi na rješavanje i odvođenje atmosferske kanalizacije do izgradnje gradske atmosferske kanalizacione mreže.

Zagađivanje i izazivanje neprijatnih mirisa

Tokom izgradnje objekta, ispuštanje gasova na lokaciji može nastati usled rada mehanizacije prilikom iskopa zemlje, odvoza iskopa i građevinskog otpada, kao i dovoza potrebnog građevinskog materijala. S obzirom na to da se radovi izvode u ograničenom vremenskom periodu i privremenog su karaktera, njihov uticaj na zagađenje životne sredine biće minimalan. Hladnjača je predviđena za skladištenje smrznute robe, što znači da u toku eksploatacije nema procesa koji proizvode neprijatne mirise. Izvori zagađenja su minimalni i odnose se isključivo na:

- Kretanje vozila do i od objekta, čime se kratkotrajno emituju izduvni gasovi;
 - Rashladne sisteme, koji u slučaju curenja rashladnog fluida (npr. amonijaka) mogu izazvati lokalni miris, što se sprječava redovnim održavanjem i detektorima curenja;
 - Sredstva za čišćenje i dezinfekciju, čiji miris je privremen i lokalizovan;
- Zahvaljujući skladištenju smrznute robe i primjeni propisanih procedura, hladnjača neće imati značajan uticaj na kvalitet vazduha niti izazivati neprijatne mirise u okolini.

Ispuštanje u vodotoke

Na sjeverozapadnoj strani predmetna parcela se graniči sa potokom Močali. Potok Močali aktivnije teče uglavnom tokom obilnih padavina i kišnih perioda godine. Predmetnom potoku poput većine mediteranskih bujičnih potoka u ovom dijelu Grblja korito je suvo tokom ljetnjih i suvih mjeseci, dok se u vrijeme jakih kiša naglo puni vodom sa okolnih brda. Lokacije pored navedene parcele u Grbaljskom polju ispresjecane su manjim kanalima i potocima koji se tokom kišnih perioda aktiviraju i odvođe vodu kroz polje prema moru. Preporuka je investitoru da otpadne vode sa lokacije reguliše na način predviđen projektom vodovoda i kanalizacije, čime će se spriječiti bilo kakav uticaj na blizinu potoka. Kako na predmetnoj lokaciji nema izgrađene fekalne kanalizacione mreže, preporuka iz uslova Vodovoda i kanalizacije je izgradnja odnosno ugradnju bioloških septičkih jama do izgradnje fekalne kanalizacije. U toku izgradnje i eksploatacije objekta neophodno je pridržavati se propisanih mjera zaštite (redovno čišćenje separatora i filtera) kako bi se spriječilo bilo kakvo potencijalno zagađenje i očuvao kvalitet okolnih vodnih resursa.

Odlaganje na zemljište

Tokom izvođenja i funkcionisanja projekta doći će do promjene lokacije planiranog objekta, doći će i do određenog uticaja na karakteristike pejzaža. Usled neadekvatnog sakupljanja komunalnog otpada, tokom izvođenja i funkcionisanja projekta, može doći do incidentne situacije uglavnom u pogledu nagomilavanja otpada. Redovnim i urednim odvoženjem otpada, neće biti negativnog uticaja odlaganja na zemljište.

Buka, vibracije, toplota i zračenje

Buka je neželjeni, a propratni dio svakodnevnog života. Pored negativnog efekta nemiravanja buka može imati takođe i razorno dejstvo koje se ogleda u uništavanju materijalnih dobara i povrjeđivanju osjetljivih organa sluha. Najteži su slučajevi kada buka ošteti mehanizam koji je namijenjen za percepciju zvuka - ljudsko uho. Srednje vrijednosti nivoa buke u urbanim sredinama kreću se u granicama:

- u velikim gradovima od 65 do 75 dB (A),
- u malim gradovima od 62 do 71 dB (A),
- u seoskim naseljima od 45 do 62 dB (A).

Buka koja će se javiti na gradilištu u toku izgradnje predmetnog objekta nastaje usled rada mašina, transportnih sredstava i drugih alata, i ista je privremenog karaktera sa najvećim stepenom prisutnosti na samoj lokaciji izvođenja. Intezitet buke takođe zavisi od broja mašina

i prevoznih sredstava koje će biti angažovane na izgradnji objekta. Vrijednosti zvučne snage izvora (L_w), za osnovne građevinske mašine koje će biti angažovane na izgradnji objekta prikazane su u tabeli 1.

Vrsta opreme	L_w dB (A)
Bager	100
Utovarivač	95
Kamion (kipar)	95
Mikser	95
Pumpa za beton	85
Vibrator za beton	85
Valjak	90

Tabela 1. Vrijednosti zvučne snage izvora (L_w) za osnovne građevinske mašine koje će biti angažovane na izgradnji objekata

U toku eksploatacije objekta hladnjače buka se javlja uglavnom od sistema hlađenja (kompresora i ventilatora), ventilacionih sistema, kao i od transportnih vozila koja vrše utovar i istovar robe. Nivo buke je ograničen na tehnički neophodan minimum, a s obzirom na udaljenost od najbližih objekata i prirodu uređaja, kao i ozelenjavanje oko objekta, očekuje se da buka neće prelaziti propisane granične vrednosti za skladišne objekte. S obzirom na udaljenost od najbližeg objekta (oko 11 m i pomoćnog cca 9 m), buka se značajno smanjuje sa rastojanjem, pa se očekuje da na granici parcele i kod okolnih objekata nivo buke ne prelazi 50 dB(A), što je ispod graničnih vrijednosti za dnevni i noćni period u skladu sa propisima o zaštiti od buke u stambenim i poslovnim zonama.

Vibracije

Vibracije nastaju u toku izgradnje objekta usled rada građevinske mehanizacije. U tabeli 2. date su udaljenosti na kojoj se vibracije mogu registrovati na osnovu određene vrste građevinske aktivnosti. Vrijednosti su zasnovane na terenskim mjerenjima i informacijama iz literature, a preuzete su iz Izveštaja o strateškoj procjeni uticaja, koja je rađena za Državni prostorni plan. Imajući u vidu da je od lokacije objekat udaljen 11 m a pomoćni 9 m, postoji vjerovatnoća da vibracije, prouzrokovane izgradnjom objekata do stambenih objekata budu registrovane.

Građevinske aktivnosti	Razdaljine na kojima vibracije mogu biti registrovane (m)
Iskopavanje	10-15
Kompaktiranje	10-15
Teška vozila	5-10

Tabela 2. Udaljenosti na kojoj se vibracije mogu registrovati na osnovu određene vrste građevinske aktivnosti

U fazi funkcionisanja objekta vibracije neće biti prisutne.

Toplota i zračenje

Pri funkcionisanju i izgradnji objekta neće doći do emitovanja toplote, jonizujućeg i nejjonizujućeg zračenja.

Otpad

Tokom izgradnje objekta nastaje standardni građevinski i komunalni otpad (materijal od iskopa, ambalaža građevinskog materijala, ostaci pakovanja i slično). Količina čvrstog komunalnog otpada po jednom radniku u toku izgradnje iznosi oko 0,3 kg/dan. Sav otpad se sakuplja i predaje ovlaštenim preduzećima za odlaganje ili reciklažu.

Tokom rada hladnjače nastaje otpad uglavnom u vidu:

- ambalaže od pakovanja smrznutih proizvoda,
- paleta i drugih transportnih sredstava,
- manjih količina komunalnog otpada (od osoblja).

Sve ove vrste otpada sakupljaju se u predviđene kontejnere i predaju ovlaštenim preduzećima za tretman i odlaganje. Posebna pažnja se posvećuje eventualnom prisustvu rashladnih tečnosti, koje se po važećim propisima kontrolišu i odlažu kao opasni otpad, ukoliko dođe do curenja ili zamjene uređaja.

Nosilac projekta je u obavezi da sa nadležnim privrednim društvom sklopiti ugovor o preuzimanju svih vrsta otpada.

Rizik nastanka udesa (akcidenta), posebno u pogledu supstanci koje se koriste

Požar se može desiti slučajno, biti izazvan ljudskim faktorom, i može se pojaviti u bilo kojem dijelu predmetnog objekta. Razmjere, trajanje i posledice potencijalnog požara ne možemo unaprijed definisati ni procijeniti. Do požara u objektu može doći iz više razloga: usled upotrebe otvorenog plamena, nepridržavanja preventivnih mjera tokom korišćenja alata i uređaja prilikom servisiranja mašina i raznih uređaja, prilikom neodgovarajućeg skladištenja materijala koji su skloni samozapaljenju. Čest uzrok izazivanja požara jesu kvarovi i oštećenja na elektro instalacijama. Najčešće usled: struje kratkog spoja, zagrijavanja elek. provodnika usled preopterećenja, nedozvoljenog pada napona, pojave visokog napona dodira, uticaja vlage i vode na elektro opremi, atmosferskog pražnjenja, slučajnog dodira dijelova pod naponom, statičkog elektriciteta i sl. Kako je prethodno navedeno mjere zaštite od požara treba predvideti, projektovati i dobiti saglasnost, tako da će se primjenom mjera pojava požara svesti na najmanju moguću mjeru.

Rizik za ljudsko zdravlje (zbog zagađenja vode ili zagađenja vazduha i drugo)

Funkcionisanje hladnjače neće predstavljati rizik po ljudsko zdravlje ukoliko se budu poštovale sve procedure propisane Zakonom i internim pravilnicima. Negativni uticaji na stanovništvo zbog emisije sitnih čestica, izduvnih gasova sa vozila, buke, stvaranja neprijatnih mirisa ili zagađenja vode se ne očekuju. Uzimajući u obzir prirodu i način rada objekta, ne postoji opasnost od narušavanja zdravlja ljudi ni na samoj lokaciji, ni u njenom užem i širem okruženju.

4. Vrste i karakteristike mogućeg uticaja projekta na životnu sredinu

a) Obim uticaja (geografsko područje i brojnost stanovništva izloženog riziku)

Uticaji zbog ovog projekta na uže područje smatra se da neće biti značajni.

b) Priroda uticaja (emisije u vazduhu, gubitak i oštećenje biljnih i živ. vrsta i dr.)

Definisanje pojedinih uticaja i njihovih pokazatelja predstavlja početni korak u procesu analize uticaja objekta na životnu sredinu. Globalno posmatrano, svi uticaji se mogu svrstati u tri osnovna vida:

1. Uticaji zbog izgradnje objekta;
2. Uticaji zbog postojanja objekta;
3. Uticaji od eksploatacije objekta;

Vrsta i obim očekivanih aktivnosti na lokaciji i objektu, ukazuju da se određeni uticaji na životnu sredinu mogu očekivati u malom obimu. Mogućnost za gubitkom ili oštećenjem biljnih i životinjskih vrsta smatra se neznatnom. Životinje poput ptica, gmizavaca i sitnih sisara koje se očekuju da mogu živjeti u bližoj okolini su dobro pokretljivi organizmi. Takođe su osjetljivi na buku i vibracije, tako da pretpostavljamo da će ukoliko dođe do uticaja veoma brzo

promijeniti lokaciju u potrazi za mirnijim skloništem, a u okolnom području ima izuzetno puno sličnih lokaliteta odnosno kvalitetnog staništa koje bi kompezovale navedene parcele.

Uticaj na kvalitet vazduha

U toku eksploatacije predmetnog objekta ne dolazi do emisije tolike količine štetnih gasova u okolinu koje bi izazvale štetne i osjetne posledice na kvalitet vazduha i klimatske karakteristike. Obzirom na vrstu djelatnosti, namjenu i na lokaciju može se konstatovati da prilikom eksploatacije predmetnog objekta ne može doći do zagađivanja vazduha u takvom obimu koji bi uticao na najbliže stanovništvo. Mogućnost za uticaj u širem području faktički ne postoji.

Uticaj na kvalitet podzemnih i površinskih voda

Osnovni vid mogućeg uticaja na podzemne i površinske vode može se javiti isključivo u slučaju havarija ili nepravilnog rukovanja mehanizacijom koja koristi gorivo ili tečni naftni gas. U takvim situacijama može doći do prosipanja manjih količina goriva i maziva, čime bi hemijski opasne supstance potencijalno mogle dospjeti u zemljište i dalje u podzemne slojeve. U pitanju su prije svega komponente goriva — ugljovodonici, jedinjenja ugljenika i azota - kao i eventualno prisustvo teških metala poput olova, kadmijuma, bakra, cinka, gvožđa i nikla. Obim i značaj posledica u takvom slučaju zavise od konkretnih karakteristika terena, prvenstveno od blizine recipijenata, strukture i sorpcionih osobina tla, te koeficijenta filtracije. Planirani objekat će se snabdijevati vodom sa gradskog vodovoda. Sve fekalne i sanitarne vode biće budući da na predmetnoj lokaciji nema izgrađene fekalne kanalizacione mreže odvoditi se u biološku septičku jamu do izgradnje fekalne kanalizacije.

Na osnovu svih raspoloživih podataka i planiranih mjera, može se zaključiti da, uz poštovanje propisanih tehničkih i organizacionih procedura, predmetni objekat skladište sa hladnjačom neće imati štetno dejstvo na podzemne ni površinske vode tokom faze izgradnje niti u periodu eksploatacije.

Uticaj na zemljište

Tendencija klizanja zemljišta ne zapaža se na lokaciji predmetnog projekta ni značajna mogućnost promjene topografije istog. Ogromna većina zemljišta duž trase je stabilan teren i aktivnosti ne ugrožavaju njegovu stabilnost.

Oštećenje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa

Na predmetnoj parceli predviđenoj za izgradnju skladišta -hladnjače trenutno se nalazi površina obrasla sitnom šumskom vegetacijom, koja će biti uklonjena u svrhu realizacije projekta. Riječ je o sitnoj šumskoj vegetaciji bez posebnih ekoloških ili pejzažnih vrijednosti, formiranoj pretežno od autohtonih vrsta širokolisnog drveća i niskog rastinja. Uklanjanje ove vegetacije neće imati značajan negativan uticaj na ukupni biljni fond šireg područja, budući da su u neposrednoj okolini prisutne brojne površine sa sličnim biljnim sastavom koje će zadržati svoju ekološku funkciju. Pregledom dostupne literature, kao i obilaskom terena, nije evidentirano prisustvo endemičnih, rijetkih niti ugroženih biljnih i životinjskih vrsta. Potencijali flore i faune na ovom prostoru nisu posebno izraženi, te se može zaključiti da izgradnja i funkcionisanje planiranog objekta neće imati značajniji negativan uticaj na prirodne komponente životne sredine. Od faune, na širem području očekuje se prisustvo uobičajenih vrsta ptica, manjih sisara i gmizavaca koje se lako prilagođavaju promjenama i koje će se, usled povećane buke i aktivnosti tokom izgradnje, privremeno povući ka okolnim šumskim površinama. S obzirom da u bližem okruženju postoji obilje sličnih staništa, očekuje se da će se fauna brzo redistribuirati i nastaviti normalno funkcionisanje nakon završetka građevinskih radova. Može

se zaključiti da izgradnja skladišta sa hladnjačom neće imati trajni negativan uticaj na floru i faunu predmetne lokacije niti njenog okruženja.

c) Prekogranična priroda uticaja

Nije za očekivati pojavu zagađenja ni preko dozvoljenih vrijednosti niti u takvom obimu da bi se posledice mogle osjetiti i u nekim susjednim državama. Mogućnost za prekogranični uticaj faktički ne postoji.

d) Jačina i složenost uticaja

Sve aktivnosti u životnoj sredini, opravdane, neophodne i društveno korisne narušavaju prirodnu ravnotežu i imaju određene posledice i uticaje na životnu sredinu. U ovom slučaju se jaki i složeni uticaji na segmente životne sredine ni okolinu uopšte ne očekuju.

e) Vjerovatnoća uticaja

Ako se uzmu u obzir svi dostupni i navedeni podaci može se zaključiti da se očekuju uticaji koji se mogu primjenom mjera zaštite životne sredine mogu držati na prihvatljivom nivou.

f) Očekivani nastanak, trajanje, učestalost i vjerovatnoća ponavljanja uticaja

Trajanje, učestalost i vjerovatnoća ponavljanja uticaja zavisi, prije svega, od obima radnih aktivnosti, meteoroloških uslova, a i primjene mjera zaštite životne sredine.

g) Kumulativni uticaj sa uticajima drugih postojećih i/ili odobrenih projekata

S obzirom na vrstu djelatnosti i opis izgrađenosti predjela u ovom trenutku je mala mogućnost stvaranja kumulativnog štetnog uticaja sa uticajima drugih postojećih ili planiranih projekata.

h) Mogućnost efektivnog smanjivanja uticaja

Nosilac projekta tokom funkcionisanja objekta može uticati na efektivno smanjenje štetnog uticaja na životnu sredinu. Pokazanom dokumentacijom od opreme i mašina kao i energetske efikasnom potrošnjom električne energije uređaja, atesta proizvođača opreme, sertifikatima o kvalitetu i sl. značajno će uticati na kontrolu negativnog uticaja. Održavanjem opreme koja je instalirana u objektu, kao i poštovanjem svih uputstava i propisa vezanih za upotrebu iste smanjuje se mogućnost nastanka akcidentnih situacija koje bi mogle imati negativne efekte na životnu sredinu.

5. Opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu

a) Očekivane zagađujuće materije i emisija i proizvodnja otpada

Mogući uticaji objekta na životnu sredinu se javljaju usled neadekvatnog odlaganja čvrstog otpada, negativnih uticaja sa aspekta buke, zagađenja vazduha, vode i sl. Ipak je mala mogućnost nekog značajnijeg negativnog uticaja na životnu sredinu, ako se uzme u obzir blizina regionalne saobraćajnice, te planirani način sakupljanja otpada, regulisan način odlaganja otpadnih voda. Uređenjem same parcele i objekta može se postići standardni vizuelni izgled za objekte ove vrste. Na osnovu prethodno izloženog može se donijeti generalna konstatacija, a to je da predmetni objekat neće u velikoj mjeri promijeniti postojeće stanje životne sredine na datoj lokaciji, ni u njenom širem okruženju. Izgled kp. 452/1 K.o.Sutvara, u zahvatu PUP-a opštine Kotor, Opština Kotor izgradnjom objekta biće izmijenjen, dok se prilikom samog funkcionisanja objekta izgled predmetne parcele neće mijenjati.

b) Korišćenje prirodnih resursa, posebno tla, zemljišta, vode i biodiverziteta

Voda i električna energija predstavljaju glavne prirodne resurse koji će se koristiti tokom odvijanja aktivnosti, a cjelokupna zemljišna parcela će se koristiti tokom funkcionisanja projekta.

6. Mjere za sprječavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja

Predmetni objekat u opštini Kotor, zbog svojih karakteristika, može biti uzročnik degradacije životne sredine, ukoliko se u toku izvođenja i funkcionisanja projekta, ne preduzmu govorajuće preventivne mjere zaštite. Za neke uticaje na životnu sredinu, koje je moguće očekivati, a do kojih se došlo analizom, potrebno je preduzeti odgovarajuće preventivne mjere zaštite, kako bi se nivo pouzdanosti čitavog sistema podigao na još veći nivo. Sprječavanje, smanjenje i otklanjanje štetnih uticaja sagledaće se preko mjera zaštite predviđenih zakonima i drugim propisima, mjera zaštite predviđenih prilikom izgradnje objekta, mjera zaštite u toku eksploatacije objekta i mjera zaštite u akcidentu.

a) Mjere zaštite u fazi izgradnje objekta

Mjere zaštite životne sredine u toku izgradnje objekta obuhvataju sve mjere koje je neophodno preduzeti za dovođenje kvantitativnih negativnih uticaja na dozvoljene granice, kao i preduzimanje mjera kako bi se određeni uticaji sveli na minimum.

Opšte mjere:

- Prije početka radova gradilište mora biti ograđeno i obezbijeđeno od neovlašćenog pristupa i prolaza lica koja nisu angažovana na izvođenju radova, nadzoru ili inspekciji.
- Izvođač radova dužan je organizovati postavljanje gradilišta tako da privremeni objekti, postrojenja i mehanizacija ne ugrožavaju okolne prostore i objekte.
- Izvođač je obavezan da izradi **Elaborat o uređenju gradilišta i radu na gradilištu**, sa preciznim prikazom zona za skladištenje materijala, bezbjednost radnika, saobraćaja i mjera zaštite neposredne okoline.
- Tokom izvođenja radova na iskopu obavezan je **geotehnički nadzor**, radi usklađivanja stvarnih geotehničkih uslova sa projektovanim rješenjima.
- Građevinska mehanizacija mora ispunjavati **evropske standarde emisije izduvnih gasova** (EU Stage III B i Stage IV – Direktiva 2004/26/EC) i biti u tehnički ispravnom stanju radi smanjenja buke i sprječavanja curenja goriva i ulja.
- Sve mašine i prevozna sredstva moraju biti opremljena **protivpožarnim aparatima**.
- Brzina kretanja vozila na prilazu gradilištu mora biti ograničena na **10 km/h**.
- Višak zemlje iz iskopa transportovati na lokaciju koju odredi nadležni organ, a dio materijala može se koristiti za nivelaciju terena u okviru gradilišta. Tokom sušnih i vjetrovitih perioda potrebno je redovno kvasiti površine radi smanjenja prašine.
- Materijal od iskopa prilikom transporta mora biti **pokriven**, a točkovi vozila oprani prije izlaska sa lokacije.
- Radi smanjenja širenja prašine i aerozagađenja, gradilište treba ograditi **zaštitnim platnima – zastorima**.
- Radove izvoditi **isključivo u dnevnim uslovima**, radi smanjenja buke i vibracija.
- Na gradilištu obezbijediti **mobilne kontejnere** za komunalni i građevinski otpad, te organizovati njegovo odnošenje u saradnji sa nadležnim komunalnim preduzećem.
- Obezbijediti **sanitarni čvor** u vidu montažnog PVC toaleta, udaljenog od zone radova i objekata.
- Po završetku radova izvršiti **revitalizaciju zemljišta** i uklanjanje svih privremenih instalacija i materijala, te površine urediti prema projektu.

- Planom ozelenjavanja predvidjeti sadnju biljnih vrsta **otpornijih na aerozagadenje**.

Upravljanje otpadom:

- Ukoliko količina otpada (iskopani materijal i građevinski otpad) prelazi **2.000 m³**, potrebno je izraditi **Plan upravljanja otpadom**, u skladu sa članom 67 Zakona o upravljanju otpadom („Sl. list CG”, br. 64/11, 39/16, 34/24, 92/24, 128/26).

Mjere prilikom instalacionih i završnih radova:

- Električne instalacije moraju biti izvedene prema važećim tehničkim propisima i standardima.
- Nakon završetka instalacija **uzemljenja i gromobrana**, obavezno je izvršiti ispitivanje i obezbijediti atest o efikasnosti zaštite.
- Prije puštanja u rad, **vodovodna mreža mora biti isprana i dezinfikovana**, u skladu sa propisima.
- Kanalizaciona mreža mora biti ispitana na **prohodnost i vodonepropusnost**, a sanitarni uređaji provjereni po završetku ugradnje.
- Separator za oborinske i tehničke vode mora imati odgovarajući kapacitet za prihvatanje svih voda sa manipulativnih površina i parkinga.
- Prije početka rada separatora, neophodno je ukloniti sve nečistoće i isprati ga čistom vodom.

Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokove za njihovo sprovođenje

Mjere zaštite životne sredine koje se primjenjuju tokom izgradnje objekta proizilaze iz važećih zakonskih i podzakonskih propisa Crne Gore, kao i iz relevantnih evropskih regulativa i standarda. Njihova primjena ima za cilj sprječavanje, smanjenje ili otklanjanje negativnih uticaja na životnu sredinu u toku izgradnje i eksploatacije objekta.

Opšte obaveze i mjere:

- Ispoštovati sve **nacionalne i evropske regulative** koje se odnose na granične vrijednosti zagađenja vazduha, vode, zemljišta, buke i vibracija.
- Obezbijediti **stručni nadzor** nad izvođenjem radova, koji će vršiti kontrolu sprovođenja propisanih mjera zaštite životne sredine u svim fazama izgradnje.
- U okviru ugovorne dokumentacije između investitora i izvođača, precizno definisati **obavezu poštovanja propisanih mjera zaštite** i način kontrole njihove primjene.
- Izraditi **plan održavanja objekta** koji će obuhvatiti periodične kontrole tehničkih sistema, uređaja za prečišćavanje voda, separatora i sistema ventilacije.

Posebne tehničke mjere:

- Izvođač radova je obavezan da izradi **Elaborat o uređenju gradilišta i radu na gradilištu**, sa jasno naznačenim mjerama zaštite na radu i zaštite životne sredine, u skladu sa važećim propisima i standardima.
- Prije početka radova, izvođač mora biti **upoznat sa geološkim i hidrogeološkim karakteristikama terena**, kako bi se obezbijedilo stabilno i bezbjedno temeljenje objekta.
- Konstrukcija objekta mora biti projektovana i izvedena u skladu sa **važećim propisima za ovu vrstu objekta**, uz obezbjeđivanje potrebne stabilnosti, nosivosti i dugotrajnosti.
- Neophodno je izvršiti **pravilan izbor kompletne opreme**, u skladu sa tehnološkim zahtjevima procesa hlađenja, uz obavezno posjedovanje **atestne i tehničke dokumentacije** koja potvrđuje ispravnost i ekološku bezbjednost opreme.

b) Mjere zaštite u toku funkcionisanja objekta

Mjere zaštite životne sredine u toku eksploatacije objekta obuhvataju sve aktivnosti i postupke koji imaju za cilj da se potencijalni negativni uticaji svedu na najmanju moguću mjeru, odnosno na granice dozvoljene važećim zakonskim propisima.

Kontrola emisija u vazduh:

- Redovna kontrola i servisiranje agregata, frižiderskih jedinica i vozila kako bi se smanjila emisija izduvnih gasova ili rashladnih fluida.
- Korišćenje ekološki prihvatljivih rashladnih sredstava (npr. HFC zamjena niskog GWP) kako bi se smanjio uticaj na ozonski omotač i globalno zagrevanje.

Zvučna i svjetlosna zaštita:

- Održavanje nivoa buke ispod zakonski dozvoljenih granica, posebno kod agregata i transportnih vozila.
- Upotreba izolovanih prostora za agregate i mehaničku opremu.
- Osvjetljenje objekta sa LED lampama i usmjerenom svjetlošću kako se ne bi zagađivalo okruženje.

Mjere zaštite voda i pravilnog upravljanja otpadom:

- Redovno vršiti **kontrolu svih instalacija i sistema** u objektu, posebno onih koji su povezani sa vodosnabdijevanjem i odvođenjem otpadnih voda.
- Održavati kvalitet prečišćene otpadne vode na ispustu iz separatora lakih tečnosti i ulja u skladu sa **Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda** („Sl. list CG”, br. 56/19).
- Vršiti se **mjesečna kontrola visine mulja i količine izdvojenih ulja i masti u separatoru**, kao i vanredne kontrole nakon obilnih padavina ili drugih vanrednih okolnosti.
- **Mulj iz taložnika** treba ukloniti kada dostigne dozvoljenu debljinu prema uputstvu proizvođača, a isto važi i za uklanjanje lakih tečnosti iz separatora.
- **Čišćenje separatora** mora se obavljati najmanje jednom u tri mjeseca, uključujući pranje koalescentnog filtera sredstvom za uklanjanje masnoća.
- Izdvojena **ulja, goriva i mulj** smatraju se **opasnim otpadom** i moraju se sakupljati u za to predviđene nepropusne, koroziono otporne i stabilne posude.
- Opasan otpad mora biti privremeno odložen u **posebno obezbijeđenom skladištu**, zaštićenom od atmosferskih padavina i neovlašćenog pristupa.
- **Predaja opasnog otpada** (ulja, goriva, mulja) vrši se **ovlašćenim firmama** koje posjeduju dozvolu za njegovo sakupljanje i tretman.
- Nosioc projekta je dužan da **sklopi ugovor** sa ovlašćenim operaterom i da vodi **evidenciju o količini i porijeklu opasnog otpada**, u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Sl. list CG”, br. 64/11, 39/16, 34/24, 92/24, 128/26).
- Prevozna sredstva i oprema za transport opasnog otpada moraju ispunjavati tehničke i bezbjednosne uslove definisane **Zakonom o prevozu opasnih materija** („Sl. list CG”, br. 33/14).
- Na lokaciji mora biti obezbijeđen **dovoljan broj korpi i kontejnera** za sakupljanje čvrstog komunalnog otpada, uz organizovan redovan odvoz od strane nadležne komunalne službe.

Mjere uređenja i održavanja zelenih površina:

- Predvidjeti **15–20%** ukupne površine parcele za ozeleljavanje i mora se redovno održavati tokom cijele godine.
- Održavanje podrazumijeva:
 1. Redovno **okopavanje sadnica drveća i grmlja**;
 2. **Prihranjivanje travnatih površina** mineralnim đubrivom (NPK) tri puta godišnje – u martu, aprilu i maju;
 3. **Orezivanje, tretiranje protiv korova** i zalivanje biljaka po potrebi;

4. **Revitalizaciju zelenila** nakon eventualnih radova u zoni hladnjače.

Dodatne mjere:

- Redovno **komunalno održavanje i čišćenje** plato površina, manipulativnih zona i saobraćajnica radi smanjenja mogućnosti zagađenja.
- Sve radove na održavanju instalacija, uređaja i sistema treba da sprovode **stručna i ovlašćena lica**.
- Voditi računa o redovnom servisiranju **rashladnih i ventilacionih sistema** radi sprječavanja curenja rashladnih gasova i optimizacije energetske efikasnosti.

c) Mjere zaštite u slučaju akcidenata

Projektnom dokumentacijom predviđene su mjere zaštite od požara koje povećavaju opšti nivo bezbjednosti objekta i materijalnih dobara. Stepen otpornosti objekta na požar biće utvrđen u skladu sa standardima i prikazan u **Elaboratu zaštite od požara**.

Neophodne mjere:

- Svi materijali korišćeni za izgradnju objekta moraju biti atestirani od strane nadležnih institucija, u skladu sa Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata, kao i propisima protivpožarne zaštite.
- Električne instalacije i oprema moraju biti odabrane prema Projektu, tako da se eliminiše mogućnost izbijanja požara tokom izvođenja radova, eksploatacije i održavanja objekta.
- Obezbijediti dovoljan broj mobilnih vatrogasnih aparata (1 aparat/200 m²), postavljenih na pristupačnim mjestima uz uputstvo proizvođača o upotrebi (glavni hodnici, pristupni putevi i izlazi, skladišni prostori, tehničke prostorije..).
- Predvidjeti sistem detekcije požara i alarma.
- Investitor je obavezan da redovno održava vatrogasnu opremu u ispravnom stanju.
- Pristupne saobraćajnice moraju omogućiti nesmetan pristup vatrogasnim jedinicama do objekta.
- Svaki zaposleni mora proći protiv-požarnu obuku. Uključiti periodičnu obuku i vježbe evakuacije.

Plan zaštite i spašavanja:

Investitor je obavezan izraditi Plan zaštite i spašavanja koji obuhvata:

- Način utvrđivanja i prepoznavanja akcidentne situacije;
- Zaduženja i odgovornost svih korisnika objekta;
- Ime, prezime i funkciju rukovodioca smjene;
- Metod i proceduru obavještanja zaposlenih i Investitora o nesreći;
- Proceduru evakuacije i puteve evakuacije do sigurnih udaljenosti;
- Način prenosa informacija o nesreći nadležnim interventnim službama (MUP, hitna pomoć, vatrogasci).
- Svi zaposleni moraju biti upoznati sa planom, pravima i obavezama.

c) Planovi i tehnička rješenja zaštite životne sredine (mjere zaštite od prosipanja goriva i ulja)

Mjere zaštite životne sredine tokom akcidenta (prosipanja goriva i ulja) obuhvataju sve mjere potrebne da se spriječi incident, kao i mjere za ublažavanje posledica u slučaju njegovog nastanka.

Preventivne mjere:

- Izvođač radova je obavezan izvršiti pravilan izbor građevinskih mašina u pogledu kvaliteta i ispravnosti.
- Za sva korišćena sredstva rada potrebno je pribaviti odgovarajuću dokumentaciju o primjeni mjera i propisa tehničke ispravnosti vozila.

- Tokom izvođenja radova, mehanizacija (građevinske mašine i vozila) mora biti u ispravnom stanju radi eliminisanja mogućnosti curenja nafte, derivata i mašinskog ulja.
- Investitor je obavezan da poštuje smjernice date u uslovima Vodovoda i kanalizacije, da razdvoji atmosfersku od fekalne kanalizacije, kako bi zaštitio okolne podzemene i povremene potoke u neposrednoj blizini objekta

Postupanje u slučaju prosipanja:

- Ukoliko dođe do prosipanja goriva ili ulja tokom izgradnje objekta, zagađeno zemljište mora biti uklonjeno i privremeno skladišteno u zatvorenim buradima u zaštićenom prostoru lokacije, u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 64/11, 39/16, 34/24, 92/24, 128/26).
- Zagađeni sloj zemljišta zamijeniti novim slojem.

Postupanje sa opasnim otpadom:

- Izdvojena ulja i goriva iz separatora tretirati kao opasni otpad i skladištiti u posudama koje obezbjeđuju nepropustljivost, korozionu stabilnost i mehaničku otpornost.
- Privremeno skladište opasnog otpada mora biti zaštićeno od atmosferskih padavina i zaključano, kako bi se spriječio pristup neovlašćenih lica.
- Mulj iz separatora predaje se ovlašćenoj firmi za zbrinjavanje opasnog otpada, uz vođenje evidencije o sakupljanju i odvozu.
- Prevozna sredstva i oprema moraju obezbijediti sprječavanje rasipanja ili preliivanja opasnog otpada, u skladu sa Zakonom o prevozu opasnih materija („Sl. list CG” br. 33/14).

d) druge mjere koje mogu uticati na sprečavanje ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu

1. Identifikacija potencijalnih izvora prosipanja:
 - Agregati i rashladni uređaji (kompresori, hladnjaci).
 - Transportna vozila pri utovaru i istovaru.
 - Pumpne stanice i spremnici za gorivo i maziva.
2. Upotreba propisanih apsorbentnih materijala:
 - Kapacitet i tip materijala za apsorpciju treba odgovarati količini i vrsti tečnosti koja se koristi.
 - Za male količine ulja ili goriva preporučuje se granulirani apsorbent (npr. piljevina tretirana za ulja).
 - Za veće prosipanja predviđeni su apsorbentni jastuci, podloge ili blokovi, sa minimalnim kapacitetom koji pokriva 100 % očekivane količine prosipanja po jedinici opreme.
3. Postavljanje opreme za hitne intervencije:
 - Apsorbenti i spremnici za zbrinjavanje prosutih tečnosti moraju biti dostupni u svim tehničkim prostorijama, pri ulazima u hladnjačke komore i pored transportnih ruta.
 - Upute za upotrebu apsorbenta i čišćenje prosipanja moraju biti jasno istaknute.
4. Redovne inspekcije i evidencija:
 - Periodične kontrole svih agregata, hladnjaka i vozila radi uočavanja curenja ulja ili goriva.
 - Vođenje evidencije o svakoj intervenciji i količinama apsorbovanih tečnosti.
 - Evidencija se koristi za analizu rizika i usklađivanje sa važećim ekološkim standardima i zakonima o zaštiti životne sredine.
5. Zbrinjavanje otpada:
 - Korišćeni apsorbenti se tretiraju kao opasan otpad i predaju ovlašćenoj firmi za zbrinjavanje u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 64/11, 39/16, 34/24, 92/24, 128/26).

Napomena: Pored navedenog sve akcidentne situacije koje se pojave rješavaće se u okviru Plana zaštite i spašavanja - Preduzetnog plana.

7. Izvori podataka korišćeni za izradu dokumentacije za odlučivanje o potrebi izrade Elaborata

- Pravilnik o bližem sadržaju dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za odlučivanje i potrebi izrade Elaborata o procjeni uticaja ("Sl. list CG", br. 019/19, 075/26)
 - Pravilnik o graničnim vrijednostima indikatora buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke ("Sl. List CG", br. 124/26)
 - Pravilnik o klasifikaciji otpada, katalogu otpada, postupcima obrade otpada, odnosno prerade i odstranjivanja otpada ("Sl. list CG", br. 64/2024)
 - Pravilnik o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda ("Sl. list CG", br. 056/19)
 - Pravilnik o načinu i rokovima utvrđivanja statusa podzemnih voda ("Sl. list CG", br. 052/19)
 - Pravilnik o načinu i rokovima utvrđivanja statusa površinskih voda ("Sl. list CG", br. 025/19)
 - Pravilnik o praćenju kvaliteta vazduha, utvrđivanju nivoa i karaktera zagađenja i kriterijumima za strože mjere zaštite ("Sl. list CG", br. 143/26)
 - Pravilnik o postupku sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada ("Sl. List CG" br. 50/12 od 01.10.2012)
 - Pravilnik o uslovima koje treba da ispunjava privredno društvo, odnosno preduzetnik koji vrši preradu i/ili odstranjivanje otpada ("Sl. list CG" br. 64/24)
- Pravilnik o načinu izrade I sadržaju inventara emisija zagađujućih materija u vazduh (Sl. list CG" br. 73/18)
- Pravilnik o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje ("Sl. list RCG" br. 18/97)
 - Pravilnik o mjerama zaštite i zdravlja na radu od rizika izloženosti buci ("Sl. list CG", br. 101/26)
 - Uredba o graničnim vrijednostima emisije zagađujućih materija u vazduhu iz stacionarnih izvora ("Sl. list CG", br. 10/11, 129/21, 101/25)
 - Uredba o maksimalnim nacionalnim emisijama određenih zagađujućih materija ("Sl. List CG", br. 10/2011, 03/12)
 - Uredbom o uspostavljanju mreže mjernih mjesta za praćenje kvaliteta vazduha ("Sl. List CG", br. 044/10, 013/11, 064/18)
 - Uredba o načinu i uslovima skladištenja otpada ("Sl. list CG", br. 33/13, 65/15)
 - Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha ("Sl. list CG", br. 25/12)
 - Zakon o komunalnim djelatnostima ("Sl. list CG", br. 055/16, 074/16, 002/18, 66/19, 140/22, 084/24)
 - Zakon o izgradnji objekata ("Sl. list CG", br. 019/25, 092/25, 160/25, 114/26)
 - Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Sl. list CG", br. 075/18, 084/24, 070/26)
 - Zakon o upravljanju otpadom ("Sl. list CG", br. 34/24, 92/24, 128/26)
 - Zakon o vodama ("Sl. list CG" br. 128/26)
 - Zakon o zaštiti buke u životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 117/26)
 - Zakon o zaštiti i spašavanju ("Sl. list CG", br. 082/25)
 - Zakon o zaštiti i zdravlju na radu ("Sl. list CG", br. 051/26, 103/26)
 - Zakon o zaštiti kulturnih dobara ("Sl. list CG", br. 49/10, 40/11, 44/17, 18/19, 084/24, 092/25, 094/26)
 - Zakon o zaštiti prirode ("Sl. list CG", br. 117/26)
 - Zakon o zaštiti vazduha ("Sl. list CG", br. 117/26, 120/26)

- Zakon o poljoprivrednom zemljištu ("Sl. list RCG", br. 015/92 od 10.04.1992, 059/92 od 22.12.1992, 027/94 od 29.07.1994,"Sl. List Crne Gore br. 073/10, 032/11)
- Zakon o životnoj sredini ("Sl. list CG", br. 052/16, 073/19, 084/24)
- Zakon o prevozu opasnih materija ("Sl. list CG" br. 33/14, 13/18, 084/24, 089/25 i 118/26)
- Statistički godišnjak Crne Gore 2024. (Uprava za statistiku Crne Gore – MONSTAT)
- Burić i sar. 2012. Atlas klime Crne Gore. CRNOGORSKAA AKADEMIJA NAUKE I UMJETNOSTI
- Informacija o stanju životne sredine (2025), Agencija za zaštitu životne sredine
- ZHMS CG (Hidrometeorološki zavod CG)